

národní
úložiště
šedé
literatury

Nepřímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice - 2015

Český statistický úřad
2017

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-374053>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 06.08.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

NEPŘÍMÁ VEŘEJNÁ PODPORA VÝZKUMU A VÝVOJE V ČESKÉ REPUBLICCE

2015

Věda, výzkum, inovace

Praha, 24. 03. 2017

Kód publikace: 211003-17

Č. j.: 800 / 2017 – 63

Pořadové číslo v roce: 1

Zpracoval: Odbor statistik rozvoje společnosti

Ředitel odboru: Ing. Martin Mana

Kontaktní osoba: Ing. Václav Sojka, e-mail: vaclav.sojka@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 648, 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 223
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 249
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislbc@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservishk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 080
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 105
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 509
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 931, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

Obsah

ÚVOD	5
METODICKÁ ČÁST	7
1. Základní informace o statistice	8
2. Metodika úlohy a definice ukazatelů.....	9
2.1 Nepřímá veřejná (daňová) podpora VaV v ČR	9
2.2 Statistika nepřímé veřejné podpory VaV	13
2.3 Další datové zdroje s doplňujícími informacemi.....	16
ANALYTICKÁ ČÁST	19
3.1 Shrnutí základních údajů o veřejné podpoře VaV	20
3.2 Shrnutí základních údajů o nepřímé veřejné podpoře VaV.....	22
3.3 Nepřímá veřejná podpora VaV v mezinárodním kontextu	29
TABULKOVÁ ČÁST	31
Tab. 1 Základní ukazatele o nepřímé veřejné podpoře VaV v ČR (veřejné a soukromé podniky)	32
Tab. 2 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti této podpory	33
Tab. 3 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti sledovaných podniků	34
Tab. 4 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) sledovaných podniků.....	35
Tab. 5 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a vlastnictví podniků	36
Tab. 6 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniků a velikosti nepřímé podpory	37
Tab. 7 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti podniků	38
Tab. 8 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla (CZ-NUTS 3/kraje).....	39
Tab. 9 Nepřímá veřejná podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví (CZ-NACE)...	40
Tab. 10 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle velikosti a vlastnictví sledovaných podniků	41
Tab. 11 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a odvětví (CZ-NACE) sledovaných podniků	42
Tab. 12 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle odvětví (CZ-NACE) a vlastnictví sledovaných podniků.....	43
Tab. 13 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle odvětví (CZ-NACE) a velikosti sledovaných podniků.....	44
Tab. 14 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla (CZ-NUTS 3/kraje).....	45
Tab. 15 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV ve zprac. průmyslu v ČR podle odvětví (CZ-NACE)	46
Tab. 16 Podíl přímé a nepřímé veřejné podpory VaV na HDP u podniků – mezinárodní srovnání.....	47
PŘÍLOHY	49
P1: Nástroje veřejné podpory podnikového výzkumu a vývoje	50
P2: Legislativní příloha	51
P3: Výstupy ČSÚ za oblast statistik vědy, technologií a inovací.....	61
P4: Přehled daňové podpory VaV v zemích OECD	62

ÚVOD

V publikaci, kterou právě držíte v ruce (případně procházíte na monitorech svých počítačů), pravidelně shrnujeme hlavní výsledky ročního statistického zjišťování Českého statistického úřadu o nepřímé (daňové) veřejné podpoře VaV. Troufáme si říci, že cíl publikace není *jen* prosté shrnutí či obligátní report výsledků jednoho statistického zjišťování. Chceme odborné i laické veřejnosti předložit ucelenější obraz o aktuálním stavu a dlouhodobém vývoji nepřímé veřejné podpory výzkumu a vývoji (dále VaV)¹ v České republice, proto jsou informace o nepřímé podpoře doplněny výsledky dalších statistických šetření ČSÚ.

Pro přehlednost jsme publikaci rozčlenili do čtyř částí. Na prvním místě popisujeme legislativní a konceptuální rámce a přibližujeme metodiku jednotlivých zdrojů dat. Nepřímá veřejná podpora VaV se v našem národním pojetí rovná daňové podpoře, proto je zde vedle základních pojmů statistiky a popisu zjišťovaných ukazatelů soustředěn také výtah z příslušné legislativy. Poznamenejme, že metodický popis statistik je nezbytným předpokladem správného porozumění statistickým informacím a přiměřené či adekvátní interpretace dat.

Na metodickou část jsme navázali krátkým **shrnutím hlavních údajů statistik** doplněným dvěma přehledovými tabulkami se základními ukazateli přímé a nepřímé veřejné podpory VaV v soukromých podnicích v České republice. Stejně jako v předchozích letech, i tentokrát v publikaci naleznete základní údaje o počtech podniků uplatňujících v České republice odečet výdajů na VaV, výši odečtených výdajů na VaV a objem získané nepřímé veřejné podpory VaV. Data jsme uspořádali do časových řad s lety 2010–2015. Výsledky šetření v České republice předkládáme také v kontextu výsledků srovnatelných statistik dalších vybraných ekonomik. Pomyslným jádrem středem publikace je **tabulková část**. Informace jsme rozložili do patnácti tabulek (vždy rozdělených do tří částí²), do nichž jsme uložili hlavní statistické údaje o využití nepřímé veřejné podpory podniky v České republice. Údaje o nepřímé podpoře jsme v některých tabulkách doplnili údaji o přímé domácí veřejné podpoře VaV a zahraniční veřejné podpoře VaV. Prezentací údajů v této podobě chceme poskytnout unikátní srovnání využití jednotlivých forem veřejné podpory VaV soukromými podniky v ČR. Pro úplnost jsme do příloh publikace doplnili výňatky z právních aktů vztažených k uplatňování daňových odpočtů nákladů (výdajů) na VaV v ČR a seznam relevantních webových odkazů včetně doporučené literatury. V příloze naleznete také informace o systému veřejné podpory VaV v ČR a přehled forem nepřímé (daňové) podpory VaV v zemích OECD (v angličtině).

Věříme, že statistické údaje prezentované v publikaci odpoví na řadu Vašich otázek a obohatí Vaši práci o cenné informace. Máte-li k tématu a zveřejněným údajům jakékoli otázky nebo poznámky, prosíme, neváhejte nás kontaktovat. Výhrady i návrhy na zlepšení našich statistik vítáme.

Kolektiv autorů

¹ Kromě nepřímé (daňové) veřejné podpory VaV mohou podniky v České republice využít i přímou veřejnou podporu (prostředky ze státního rozpočtu) a zahraniční podporu (zejména prostředky ze Strukturálních fondů EU). Přímou veřejnou podporu VaV sleduje statistika státních rozpočtových výdajů na VaV (blíže: <https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>). Zahraniční veřejnou podporu VaV nejlépe monitoruje šetření o výzkumu a vývoji VTR 5-01 (blíže: https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje). **Systém veřejné podpory VaV v ČR je stručně rozebrán v příloze č. 1.** Komplexní popis systému veřejné podpory VaV v ČR lze nalézt v knize *Průvodce systémem veřejné podpory výzkumu, vývoje a inovací v České republice – edice 2016* [ISBN 978-80-260-9613-9].

² počet podniků uplatňujících odečet výdajů na VaV, výše odečtených výdajů na VaV v uvedených rocích a výše nepřímé veřejné podpory VaV

METODICKÁ ČÁST

1. ZÁKLADNÍ INFORMACE O STATISTICE

Název statistiky:	Nepřímá veřejná (daňová) podpora výzkumu a vývoje
Metoda sběru dat:	Zpracování administrativních datových zdrojů
Periodicita zpracování:	Roční
Zdroj dat:	Daňová přiznání právnických osob
Statistická jednotka:	Právnická osoba provádějící VaV na území ČR, jež uplatnila odečet výdajů na VaV od základu daně.
Předmět statistické úlohy:	Nepřímá veřejná (daňová) podpora projektů výzkumu a vývoje prováděných právnickými osobami na území České republiky
Základní ukazatele:	Sledovány jsou následující tři hlavní ukazatele: <ul style="list-style-type: none">– počet podniků s nepřímou veřejnou (daňovou) podporou výzkumu a vývoje– objem uplatněných odečtených výdajů spojených s realizací projektů VaV– výše nepřímé veřejné podpory výzkumu a vývoje
Používaná třídění:	Zjišťované ukazatele výzkumu a vývoje a jejich charakteristiky jsou sledovány podle: <ul style="list-style-type: none">– vlastnictví podniků (veřejné, soukromé domácí, soukromé pod zahraniční kontrolou)– velikostních skupin podniků (mikro, malé, střední, velké)– převažující ekonomické činnosti (klasifikace CZ-NACE)– krajského členění (klasifikace CZ-NUTS 3), případně i v členění podle okresů (CZ-NUTS 4)
Časová řada:	Roky 2005, 2006 – agregované údaje Roky 2007 až 2015 – podrobné údaje
Mezinárodní srovnání	Údaje statistiky o nepřímé veřejné podpoře výzkumu a vývoje jsou mezinárodně srovnatelné. Statistika vychází z metodických doporučení OECD uvedených ve Frascati manuálu 2015 (kapitola č. 13).

2. METODIKA

2.1 Nepřímá veřejná (daňová) podpora VaV v ČR

Vývoj základní legislativy k daňovým odpočtům na VaV v ČR

Nepřímá veřejná podpora VaV je v jednotlivých zemích poskytována součinností vícero nástrojů. Přistoupíme-li však k popisu politiky nepřímé veřejné podpory VaV v České republice je situace relativně přehlednější. Na úvod můžeme konstatovat, že je zde využíván v zásadě jeden nástroj. Ekonomické subjekty provádějící VaV mohou uplatnit **odčitatelnou položku od základu daně na podporu VaV dle § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů**¹ (dále také jako ZDP). V následujících odstavcích stručně rekapitulujeme sadu hlavních právních předpisů, jež postupně strukturovaly legislativní zázemí nepřímé veřejné podpory VaV.

Vrátíme-li se k ZDP, formulace o nepřímé veřejné podpoře VaV nebyla v § 34 odst. 4 a 5 od jeho počátku. Byla do něho vložena dodatečně až **9. prosince 2004 zákonem č. 669/2004 Sb.** (s účinností od 1. ledna 2005). Právní předpis zavedl pravidla odčítání nejprve stručným zněním odstavců 4 a 5 § 34 (vč. pozn. pod čarou 73a). Poplatník podle nich mohl uplatnit odpočet od základu daně z příjmu ve výši 100 % nákladů, jež „[...] vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za něž se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje [...]”².

ZDP byl v roce 2005 opět novelizován **zákonem č. 545/2005 Sb.** Do § 34 byl s účinností od 1. ledna 2006 vložen nový odstavec 5³, jenž do zákona zavedl koncept **projektu VaV**. Projekty VaV se tím staly

¹ Úplné znění aktuálního znění § 34 odst. 4 a 5 zákona 586/1992 Sb., o daních z příjmu je přiloženo do legislativních příloh této publikace.

² Úplná formulace změn § 34 odst. 4 a 5 ZDP podle zákona 669/2004 Sb. byla následující:

„(4) Od základů daně lze odečíst 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil v daném zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, při realizaci projektů výzkumu a vývoje,^{73a)} které mají podobu experimentálních či teoretických prací, projekčních či konstrukčních prací, výpočtů, návrhů technologií, výroby funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části a na certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím projektů výzkumu a vývoje. Pokud vynaložené výdaje (náklady) souvisejí s realizací projektů výzkumu a vývoje^{73a)} pouze zčásti, je možné od základů daně odečíst pouze tuto jejich část. Výdaje (náklady), které lze odečíst od základu daně, musí být výdaji (náklady) vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů a musí být evidovány odděleně od ostatních výdajů (nákladů) poplatníka. Tento odpočet nelze uplatnit na služby a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje pořízené od jiných osob s výjimkou výdajů (nákladů) vynaložených za účelem certifikace výsledků výzkumu a vývoje, a dále na ty výdaje (náklady), na které již byla i jen zčásti poskytnuta podpora z veřejných zdrojů.

(5) Nelze-li odpočet podle odstavce 4 uplatnit v roce, kdy nárok na odpočet vznikl z důvodu, že poplatník vykázal daňovou ztrátu nebo základ daně (základ daně snížený o nezdánitelné částky podle § 15 a o daňovou ztrátu) nižší než odpočet podle odstavce 4, lze odpočet nebo jeho zbývající část uplatnit v nejbližším zdaňovacím období, ve kterém poplatník vykáže základ daně (základ daně snížený o nezdánitelné částky podle § 15 a o daňovou ztrátu), nejvýše však ve třech zdaňovacích obdobích bezprostředně následujících po zdaňovacím období, ve kterém nárok na odpočet vznikl.

73a) § 2 odst. 1 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje).“ [Zákon č. 669/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů]

³ Plné znění nového odstavce 5 bylo následující:

„[...] Projektem výzkumu a vývoje, na jehož realizaci může být uplatněn odpočet podle odstavce 4, se rozumí písemný dokument, ve kterém poplatník před zahájením řešení projektu výzkumu a vývoje vymezí svou činnost ve výzkumu a vývoji a který obsahuje zejména základní identifikační údaje o poplatníkovi, kterými jsou obchodní firma nebo název poplatníka, jeho sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, popřípadě jméno a příjmení poplatníka, je-li poplatník fyzickou osobou, místo jeho trvalého pobytu a místo podnikání, dobu řešení projektu (datum zahájení a datum ukončení řešení projektu), cíle projektu, které jsou dosažitelné v době řešení projektu a vyhodnotitelné po jeho ukončení, předpokládané celkové výdaje (náklady) na řešení projektu a předpokládané výdaje (náklady) v jednotlivých letech řešení projektu, jména a příjmení osob, které budou odborně zajišťovat řešení projektu s uvedením jejich kvalifikace a formy pracovněprávního vztahu k poplatníkovi, způsob kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků, datum, místo, jméno a příjmení oprávněné osoby, která projekt schválila před zahájením jeho řešení; oprávněnou osobou se rozumí poplatník, je-li fyzickou osobou,

nutnou součástí posuzovaných žádostí o přiznání nepřímé podpory VaV. Vstoupily s nimi do procesů rozhodujících o přiznání nepřímé podpory VaV.

Od 1. ledna 2014 nabylo účinnosti **zákonné opatření Senátu č. 344/2013 Sb.**, o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých daňových zákonů. Stručné znění § 34 ZDP bylo dále zpřesněno ustanoveními § 34a až § 34e.

K ustanovením ZDP týkajícím se odpočtu výdajů na VaV od základu daně byl Ministerstvem financí ČR vypracován **POKYN D-288⁴** ze dne 3. 10. 2005⁵. Pokyn stanovil podmínky a postupy uplatňování nepřímé (daňové) veřejné podpory VaV. V letech 2010⁶ a 2014 proběhla jeho aktualizace⁷. Metodologický pokyn D-288 se zaměřuje zejména na definice činností a výdajů, které lze z hlediska nepřímé veřejné podpory VaV považovat za VaV. Z tohoto důvodu obsahuje široký výčet aktivit/nákladů, jež do VaV patří, odlišených od těch, jež naopak za VaV považovat nelze. Pokyn dále rozlišuje uznatelné výdaje vynaložené na realizaci VaV či postupy v případech, v nichž poplatník čerpá podporu z veřejných zdrojů. Je třeba zdůraznit, že metodické pokyny Ministerstva financí ČR nelze považovat za obecně závazné právní předpisy.

Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV mají vzájemně exkluzivní vztah. Odpočet uznatelných výdajů na VaV od daňového základu může subjekt uplatnit pouze v případě, nezískal-li na daný projekt VaV přímou veřejnou podporu VaV. Vzájemná exkluzivita obou kategorií podpory platí pro projekt základního či aplikovaného výzkumu i experimentálního vývoje.

Definice výzkumu a vývoje pro účely nepřímé (daňové) podpory VaV v ČR

Pojmový rámec statistiky nepřímé podpory VaV vychází primárně z § 2 odst. 1 **zákona č. 130/2002 Sb.**, o podpoře výzkumu a vývoje ze 14. března 2002. Nutno dodat, že definice v zákoně se zásadně neodchyľují od metodické příručky – Frascati manuálu⁸. Výzkumem a vývojem se rozumí:

„[...] *systematická tvůrčí práce rozšiřující poznání, včetně poznání člověka, kultury nebo společnosti, metodami umožňujícími potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků* [...]“

Podrobnější informace k definicím pojmů, využívaných ve statistikách VaV na ČSÚ je k nahlédnutí v publikaci Ukazatele výzkumu a vývoje⁹ případně webových stránkách ČSÚ věnovaných statistice VaV¹⁰.

Ústředním kritériem pro odlišení VaV od ostatních (příbuzných) činností je přítomnost ocenitelného prvku novosti a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty. VaV se dále rozpadá do podkategorií:

- **Výzkumem** je systematická tvůrčí práce rozšiřující poznání, včetně poznání člověka, kultury a společnosti, metodami umožňujícími potvrzení, doplnění či vyvrácení získaných poznatků. Tato činnost je prováděna jako:

nebo osoba vykonávající funkci statutárního orgánu poplatníka nebo jeho členem. [Zákon 545/2005 Sb., kterým se mění zákon 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony].

⁴ Celý název: POKYN D-288 ze dne 3. 10. 2005 Ministerstva financí k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů Č.j.: 15/96 003/2005-151. Úplné platné znění pokynu je vloženo mezi přílohy této publikace.

⁵ Finanční zpravodaj č. 10/2005 část 1. Bod 45: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2005/financni-zpravodaj-cislo-102005-cast-1-1602>

⁶ Finanční zpravodaj č. 4/2010. Bod 11: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2010/financni-zpravodaj-cislo-42010-1554>

⁷ Finanční zpravodaj č. 4/2014. Bod 91: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/financni-zpravodaj/2014/financni-zpravodaj-cislo-42014-19704>

⁸ *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development*. The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities. OECD, 2015. Paříž. ISBN 978-926423901 (PDF). Rovněž dostupné z: www.oecd.org/sti/frascatimanual.

⁹ *Ukazatele výzkumu a vývoje za rok 2015* [online]. Český statistický úřad, 2016. Praha. Dostupné z: <https://www.czso.cz/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2015>

¹⁰ <https://www.czso.cz/csu/czso/statistika-vyzkumu-a-vyvoje>

- **základní výzkum** – experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získat znalosti o základech či podstatě pozorovaných jevů, vysvětlení jejich příčin a možných dopadů při využití získaných poznatků;
- **aplikovaný výzkum** – experimentální nebo teoretické práce prováděné s cílem získání nových poznatků zaměřených na budoucí využití v praxi;
 - **průmyslový výzkum** – část aplikovaného výzkumu, jehož výsledky se prostřednictvím vývoje využívají v nových výrobcích, technologiích a službách, které jsou určeny k podnikání podle zvláštního právního předpisu.

- **Vývojem** je systematické tvůrčí využití poznatků výzkumu nebo jiných námětů k produkci nových nebo zlepšených materiálů, výrobků nebo zařízení anebo k zavedení nových či zlepšených technologií, systémů a služeb, včetně pořízení a ověření prototypů, poloprovozních nebo předváděcích zařízení.

Činnosti, jež lze odčítat od základu daně z příjmů jakožto VaV, patří zejména výzkum a následný vývoj nových, zlepšených nebo zdokonalených výrobků, materiálů, služeb, technologií a využívaných výrobních postupů a metod včetně projektování nových nebo zdokonalených zařízení nebo technologií, a to prováděný prostřednictvím celé řady činností specifikovaných ve výše uvedeném pokynu D-288¹¹ MFČR.

Činnosti, jež dle pokynu D-288 nelze řadit do VaV jsou zejména:

- **vzdělávání a výcvik pracovníků** na univerzitách a institucích pro vyšší a pomaturitní vzdělávání;
- **příbuzné vědeckotechnické činnosti**, kam patří zejména informační služby jako shromažďování, kódování, klasifikace, zaznamenávání, rozšiřování, překládání, analyzování, vyhodnocování prováděné vědeckotechnickými pracovníky, bibliografickou, informační, poradenskou či patentovou službou nebo vědeckou konferencí, sběr údajů či pozorování rutinního charakteru, jakož i zpracování těchto údajů, například geologický, meteorologický průzkum, astronomická pozorování, sčítání lidu, průzkum trhu, udržování národních standardů, kalibraci a analýzu materiálů, výrobků, procesů, půd, ovzduší – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu;*
- **běžné použití lékařských znalostí**, veškerou lékařskou péči, studie proveditelnosti, rutinní zkoumání a používání lékařských znalostí – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu;*
- **administrativní a právní úkony spojené s patentovou a licenční činností;**
- **studie** záměrů politiky či podnikatelské činnosti, udržování národních standardů, kalibrace druhotných standardů – *výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu;*
- **standardní vývoj softwaru** a počítačová údržba, kterými jsou zejména implementace (ladění a úpravy) existujícího systému v podmínkách zákazníka, přidání uživatelské funkčnosti k aplikačním programům, řešení technických problémů, údržba softwaru, podpora nebo úprava existujících systémů, předvádění nebo překlady počítačových jazyků, příprava uživatelské dokumentace;
- **činnosti inovačního charakteru**, které **nezahrnují ocenitelný prvek novosti**, zejména výzkum trhu, nastartování výroby využitelné pro všechny průmyslové situace, vybavení nástroji, úprava návrhu pro výrobní proces, získání technologie (hmotné i nehmotné), provozní inženýrství, marketing nových nebo zdokonalených výrobků, výroba ukázkových modelů, provádění zkoušek pro uživatele, průmyslová výroba, předvýrobní příprava, distribuce zboží a služeb a příbuzné technické služby v rámci činností inovačního charakteru.

¹¹ Pokyn D-288 jmenuje činnosti, jež nejsou standardně zařazovány do VaV. Definice VaV se v pokynu částečně liší od definic v Ročním šetření o výzkumu a vývoji. Jde například o patentové a licenční práce, studie záměrů politiky národní, regionální nebo místní a podnikatelské záměry podniků. Jmenované činnosti do VaV lze zahrnout pouze, jde-li o úpravy stávajících nebo tvorbu nových metodik s ocenitelným prvkem novosti.

Výdaje uznatelné z hlediska nepřímé podpory VaV

Podle metodického pokynu D-288 **PATŘÍ** mezi uznatelné výdaje na VaV:

- **osobní náklady** osob podílejících se na sledovaném projektu (zaměstnanci VaV)¹² a jim odpovídající náklady na povinné zákonné odvody – pojistné na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem. Do osobních nákladů lze započítat zejména:
 - příslušnou část mezd nebo platů zaměstnanců, odpovídající jejich úvazku na řešení projektu nebo se na projektu podílejících,
 - odměny poskytované na základě dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce nebo obdobné dohody podle zahraničních právních předpisů, uzavřených v přímé souvislosti s řešením projektu;
- **odpisy** (nebo jejich část) hmotného movitého majetku a nehmotného majetku (s výjimkou odpisů nehmotných výsledků výzkumu a vývoje pořízených od jiných osob), používaného v přímé souvislosti s řešením projektu;
- další **provozní (běžné) náklady**, vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu. Jde např. o výdaje na: materiál, zásoby a drobný hmotný a nehmotný majetek; služby jako je elektrická energie, teplo, plyn, telekomunikační poplatky, vodné a stočné; cestovní náhrady vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu¹³; výdaje na certifikaci výsledků VaV¹⁴ (do roku 2013).

Dle nové verze pokynu D-288 platné od 1. ledna 2014 lze uplatnit také výdaje na **služby a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje** pořízené od veřejných vysokých škol, veřejných výzkumných organizací a ostatních výzkumných organizací, jež splňují definiční znaky v § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací¹⁵ a souvisí s realizací projektu VaV. Za finanční zdaňovací období do roku 2013 si podniky mohly odečíst jen výdaje na VaV, který prováděly samy. Dalším rozšířením uplatnitelných výdajů je také možnost zahrnout do odpočtu **úplatu finančního leasingu hmotného movitého majetku**, která souvisí s realizací projektu VaV.

Výše rozlišené kategorie výdajů **musí být vedeny** oddělenou evidencí v členění na jednotlivé projekty a jednotlivé účetní případy. Evidence musí splňovat požadavek přehlednosti a prokazatelnosti oprávněnosti použití dle ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona s tím, že důkazní břemeno je na poplatníkovi.

Podle metodického pokynu D-288 **NEPATŘÍ** mezi uznatelné výdaje na VaV:

- **administrativa a ostatní podpůrné činnosti**, zejména činnost centrálních oddělení poplatníka, např. činnost oddělení finančních a personálních, manažerské činnosti, přeprava, skladování, úklid, opravy, údržba a bezpečnost – tyto výdaje nejsou považovány za výdaje vynaložené na VaV, jehož ústředním kritériem je vznik ocenitelného prvku novosti;
- **nehmotné výsledky VaV** pořízené od jiných osob, které se posuzují jako nehmotný majetek ve smyslu § 32a zákona o daních z příjmu¹⁶ [od roku 2014 vyjma nehmotných výsledků VaV pořízených od výzkumných organizací];

¹² Zaměstnané osoby pracující ve výzkumu a vývoji (dále jen zaměstnanci VaV) nejsou jen výzkumní pracovníci, kteří přímo provádějí VaV, patří sem i pomocní, techničtí, odborní, administrativní a jiní pracovníci působící na pracovištích VaV subjektů provádějících VaV. Podrobnější vymezení zaměstnanců VaV je rozepsáno ve zmíněném Frascati manuálu nebo v publikaci Ukazatele výzkumu a vývoje.

¹³ Nezahrnuje cestovní náhrady vyplacené v souvislosti s cestami na vědecké konference a podobná sympozia.

¹⁴ Tyto výdaje nejsou zahrnuté mezi výdaje VaV uváděné ve Frascati manuálu.

¹⁵ Veřejná výzkumná instituce je právnickou osobou, jejímž hlavním předmětem činnosti je výzkum, včetně zajišťování infrastruktury výzkumu, vymezený zákonem o podpoře výzkumu, vývoje a inovací. Veřejná výzkumná instituce svou hlavní činností zajišťuje výzkum podporovaný zejména z veřejných prostředků v souladu s podmínkami pro poskytování veřejné podpory stanovenými právem Evropských společenství.

¹⁶ Od 1. ledna 2014 se nevztahuje na nákup nehmotných výsledků VaV od výzkumných organizací.

- **služby**, včetně nákladu na činnosti VaV, pokud je poplatník sám neprovádí při realizaci projektu VaV (například testování léku, výroba či ověřování prototypu), nákladu na nájemné, konzultace, poradenství, nákladu na externí vzdělávání, účast na konferencích, cestovného spojeného s účastí na konferencích apod. [od roku 2014 vyjma služeb VaV pořízených od výzkumných organizací];
- **na certifikaci (od roku 2014)** výsledků dosažených prostřednictvím VaV, tj. získání potřebných certifikátů, provedení akreditovaných zkoušek vydávaných oprávněnými pracovišti nebo získání oprávnění k provozu od oprávněných institucí a úřadů (například homologace vozidla, dále také odborné posouzení výsledku, popř. zajištění jeho právní ochrany).

Připomínáme, že výše uvedenou daňovou (nepřímou) podporu VaV **nelze uplatnit** na projekty, na něž byla alespoň z části poskytnuta **přímá finanční podpora VaV z veřejných zdrojů**¹⁷.

Daňovou podporu VaV rovněž **nelze využít** v případě, kdy podnik v daném daňovém období vykáže ztrátu, čímž mu v daném roce odpadá daňová povinnost. V této situaci **lze přenést** možnost snížení daňové povinnosti **do následujících tří let**, za předpokladu, objeví-li se odpočet v daňovém přiznání za období, v němž projekt VaV probíhal. Zpětné uplatnění umožněno není.

2.2 Statistika nepřímé veřejné podpory VaV

Zapojení nepřímé veřejné podpory VaV do financování VaV je programově sledováno **statistikou nepřímé veřejné (daňové) podpory VaV**. V anglickém znění je označována jako **Government Tax Relief for R&D Expenditures (GTARD)**. Metodice sběru dat o nepřímé veřejné podpoře VaV je ve Frascati manuálu¹⁸ nově věnována 13. kapitola. Není třeba dodávat, že jde o relativně novou statistiku, jež rozšiřuje statistiku přímé veřejné podpory VaV. **Informace o daňové podpoře VaV uvedené v daňových přiznáních právnických osob jsou relevantní i pro Roční národní účty, které zpracovávají údaje o kapitalizaci výzkumu a vývoje.**

První výsledky statistiky nepřímé veřejné podpory VaV byly zpracovány v roce 2012 za sérii referenčních let 2007 až 2011. Počínaje těmito lety jsou k dispozici podrobná statistická data provázaná s informacemi Registru ekonomických subjektů (RES). Data z předcházejících let (2005 a 2006) jsou k dispozici pouze v agregované podobě, jež neumožňuje podrobnější členění na úrovni jednotlivých firem. Administrativním zdrojem využívaným ve statistice nepřímé veřejné podpory VaV jsou vyčerpávající data z daňových přiznání právnických osob.

Zjišťované ukazatele statistiky nepřímé veřejné podpory VaV

Statistika nepřímé veřejné podpory VaV v České republice si klade za cíl měřit objem či rozsah poskytnuté podpory s ohledem na základní charakteristiky příjemců.

Mezi hlavní ukazatele statistiky nepřímé veřejné podpory VaV v ČR se řadí následující:

- **Počet podnikatelských subjektů, jež využily nepřímé veřejné podpory VaV.** Ukazatel stanovuje počty právnických osob, jež v daném roce uplatnily při vyplňování svých daňových přiznání daňové odpočty výdajů na VaV v souladu s § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- **Objem odečtených výdajů na VaV od základu daně z příjmu.** Jde o objem výdajů na VaV, jež právnické osoby odečetly ve sledovaném roce ve svých daňových přiznáních v souladu s § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

¹⁷ Za veřejné zdroje jsou pro účely zákona považovány dotace ze státního rozpočtu, rozpočtů obcí a krajů, státních fondů či krajských rozpočtů, státních fondů a prostředky (granty) přidělené podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje (č. 130/2002 Sb.), granty Evropských společenství a dotace, příspěvky a podpory z veřejných rozpočtů a jiných peněžních fondů cizího státu.

¹⁸ *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development*. The Measurement of Scientific, technological and Innovation Activities. OECD, 2015. Paříž. ISBN 978-926423901 (PDF). Rovněž dostupné z: www.oecd.org/sti/frascatimanual.

- **Výše daňové podpory VaV** přímo vypovídá o objemu získané nepřímé veřejné podpory VaV. Její výpočet se řídí níže uvedeným vzorcem, v němž je objem odečtených výdajů na VaV vynásoben příslušnou sazbou daně z příjmu právnických osob.

Vzorec 1 Stanovení nepřímé (daňové) veřejné podpory VaV

Nepřímá veřejná podpora VaV =

= objem odečtených výdajů na VaV od základu daně z příjmu * sazba daně z příjmu

Uplatněný odečet výdajů na VaV může dosáhnout až 100 % celkových nákladů na VaV činnost¹⁹. V roce podání daňového přiznání lze uplatnit část nákladů na VaV. Další část lze postupně odečítat v navazujících třech letech. Tímto způsobem lze zpětně uplatnit náklady na VaV, jež byly vydány v předcházejících třech letech. Daňová sazba pro právnické osoby v roce 2005 činila 26 %. Následoval postupný pokles této sazby až na hodnotu 19 % v roce 2010, jež přetrvávala do současnosti.

Tabulka 1 Vývoj sazby daně z příjmu právnických osob mezi lety 2005 a 2014

rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010 – 2015
daňová sazba	26%	24%	24%	21%	20%	19%

Uznatelné výdaje na VaV lze prakticky odečíst od základu daně dvakrát, nejprve účetně, podruhé daňově, kdy jsou využity ke snížení daňového základu profitabilní firmy, čímž jsou získány nepřímé prostředky k financování výzkumu a vývoje. Granty a dotační stimuly jsou naopak prostředky přímé podpory a firmy s jejich pomocí přímo získávají částečné profinancování svých projektů.

Podniky, které vyvíjí nebo významně zdokonalují své produkty, technologické a výrobní postupy nebo interní procesy, mohou tato zdokonalení evidovat jako projekty VaV a jejich náklady mohou zahrnout do daňových odpočtů. Platí to pro interní činnost. Od roku 2014 lze zahrnout i zákaznická řešení.

Od roku 2010 je sazba daně z příjmu právnických osob 19 procent. Podniky mohou z každého milionu uznatelných výdajů na projekty VaV uspořít 190 000 Kč. Od roku 2014 lze uplatnit i více v závislosti na meziročním přírůstku odečtených výdajů na VaV.²⁰ Uspořené prostředky mohou vkládat do dalších podobných projektů, čímž mohou financovat svůj rozvoj a růst. Tento růstový dopad je hlavním motivem daňových odpočtů výdajů na VaV na celém světě.

Příjemcem nepřímé veřejné podpory VaV je daňový poplatník, právnická osoba vymezená jako finanční nebo nefinanční podnik dle Systému národních účtů 2010 v modifikované podobě užívané v ročním šetření ČSÚ o výzkumu a vývoji (VTR 5-01).

Český statistický úřad publikuje údaje v podrobném členění v souladu s metodikou OECD pouze za právnické osoby (nefinanční a finanční podniky) podnikatelského sektoru.

Za fyzické osoby – podnikatele – nejsou podrobné údaje z daňových přiznání v současnosti dostupné. V roce 2015 podnikatelé (OSVČ) odečetli výdaje na VaV v objemu 30 mil. Kč.

¹⁹ V souladu s §34 odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je možné od základu daně odečíst 100 % již jednou daňově uznatelných výdajů na VaV. V souvislosti se změnou zákona o daních z příjmů má nově (od roku 2014) poplatník možnost navíc uplatnit 110 % z meziročního přírůstku výdajů na výzkum a vývoj.

²⁰ Výše uvedená částka zároveň představuje ztrátu pro státní rozpočet.

Tabulka 2 Souhrnný přehled údajů o nepřímé veřejné podpoře VaV

rok	počty právnických osob		odčitatelná položka		daňová sazba	nepřímá veřejná podpora VaV	
	celkem	podnik. sektor	celkem	podnik. sektor		celkem	podnik. sektor
2005	454	-	3 151	-	26%	819	-
2006	553	-	4 149	-	24%	996	-
2007	583	572	5 045	5 038	24%	1 211	1 209
2008	608	598	4 871	4 867	21%	1 023	1 022
2009	641	634	5 263	5 261	20%	1 053	1 052
2010	739	719	6 952	6 948	19%	1 321	1 320
2011	892	865	9 722	9 717	19%	1 847	1 846
2012	1 057	1 027	10 468	10 460	19%	1 989	1 987
2013	1 146	1 127	12 132	12 127	19%	2 305	2 304
2014	1 284	1 271	11 979	11 954	19%	2 276	2 271
2015	1 322	1 306	13 351	13 287	19%	2 537	2 525

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat Generálního finančního ředitelství

Třídění a dostupné ukazatele statistiky nepřímé veřejné podpory VaV

K třídění administrativních dat je v rámci statistiky využito informací z databází Registru ekonomických subjektů (RES)²¹, případně dalších administrativních zdrojů.

Z povahy zpracovávaných dat plyne, že jde o data ekonomických subjektů **podnikatelského sektoru**. Jde o analytický pojem, jímž vymezujeme všechny ekonomické subjekty, jejichž hlavní činností je tržní produkce zboží či služeb určených k prodeji.

Ekonomické subjekty podnikatelského sektoru dále třídíme dle následujících parametrů do následujících skupin:

- **Podle vlastnictví** (veřejné podniky, soukromé domácí /národní/ podniky a podniky pod zahraniční kontrolou)
 - Veřejné podniky (S.11001 + S.12X01) zahrnují všechny nefinanční podniky, finanční instituce, kvazikorporace a neziskové instituce uznané za nezávislé právnické osoby, jež jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb pod kontrolou vládních jednotek.
 - Národní soukromé podniky (S.11002 + S.12X02) zahrnují všechny nefinanční podniky, finanční instituce a kvazikorporace, které jsou uznány za nezávislé právnické osoby a jsou tržními výrobci nebo poskytovateli služeb, jež nejsou pod kontrolou vládních nebo nerezidentských institucionálních jednotek.
 - Podniky pod zahraniční kontrolou (S.11003 + S.12X03) zahrnují všechny podniky, finanční instituce a kvazikorporace, které jsou ovládnuty nerezidentskými (zahraničními) jednotkami²²

²¹ Registr ekonomických subjektů (RES) je veřejným seznamem, který je veden podle § 20 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Ekonomickým subjektem je každá právnická osoba, fyzická osoba s postavením podnikatele a organizační složka státu, která je účetní jednotkou.

²² Bývá označováno jako zahraniční afilace.

(zahraniční afilace). Nejčastěji jde o dceřiné společnosti nerezidentských (zahraničních) mateřských korporací.

- **Podle velikosti** – podniky jsou tříděny podle počtu zaměstnanců do několika velikostních skupin: *mikro podniky* (0 - 9 zaměstnanců); *malé podniky* (10 - 49 zaměstnanců); *střední podniky* (50 - 249 zaměstnanců); *velké podniky* (s 250 a více zaměstnanců).
- **Podle převažující ekonomické činnosti** – podniky jsou členěny do skupin podle české mutace mezinárodní Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE)²³.

Při interpretaci údajů o převažující ekonomické činnosti sledovaných podniků je nutné pamatovat na skutečnost, že jde o převažující činnost sledovaných subjektů. Ta se stanovuje na základě ekonomické činnosti, která má největší podíl na přidané hodnotě jednotky. Z tohoto důvodu se v některých případech může převažující ekonomická činnost sledovaných subjektů lišit od charakteru nebo činnosti prováděného VaV.

- **Podle sídla** – podniky jsou členěny s ohledem podle regionu jejich sídla (kraje či okresu). Oporou členění je Klasifikace územních statistických jednotek (CZ-NUTS).²⁴

Výše uvedená třídění jsou aplikována v kombinacích. V tomto ohledu je nutné upozornit na to, že údaje o nepřímé veřejné podpoře VaV nejsou publikovatelné ve všech myslitelných tříděních z důvodu ochrany individuálních údajů. ČSÚ může zajistit uživatelům dat i další třídění sledovaných ukazatelů především na základě údajů zanesených v Registru ekonomických subjektů (např. právní forma, velikost subjektu atd.), ale i charakteristik získaných z jiných administrativních (IS VaVal, patentová databáze) nebo interních datových zdrojů (Šetření VTR 5-01, SBS atd.).

2.3 Další datové zdroje s doplňujícími informacemi

Data ze statistiky nepřímé veřejné podpory VaV jsou této publikaci doplněna informacemi z dalších datových zdrojů ve snaze dosáhnout celistvějšího pohledu na financování VaV na území České republiky. Jedná se o data z Ročního šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01). V tabulkové příloze jsou k popisu přímé domácí a přímé zahraniční veřejné podpory VaV využita data z tohoto ročního šetření. Doplňkovým datovým zdrojem je statistika přímé veřejné podpory výzkumu a vývoje (GBARD).

Roční výkaz o výzkumu a vývoji

Roční výkaz o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) slouží ČSÚ ke sběru dat o stavu lidských a finančních zdrojů ve všech subjektech **podnikatelského**, vládního, vysokoškolského a soukromého neziskového sektoru provádějících VaV jako svou hlavní či vedlejší ekonomickou činnost na území České republiky. Základními zjišťovanými charakteristikami jsou počty zaměstnanců VaV podle pracovní činnosti, vzdělání, pohlaví, věku či národnosti a **výdaje za VaV** s rozlišením druhu výdajů a zdrojů jejich **financování**.

Sběr údajů o lidských a peněžních vstupech určených na aktivity VaV probíhá na základě **Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 995/2012** o tvorbě a rozvoji statistiky Společenství v oblasti vědy a techniky. Zjišťování uvedených statistik je tím **povinné** pro všechny členské země EU. Sběr dat podléhá standardům a doporučením Frascati manuálu.

Mezi základní charakteristiky sledované v oblasti statistiky celkových výdajů na VaV, ale i výdajů uskutečněných v jednotlivých sektorech a pracovištích VaV, patří *původ finančních zdrojů* určených na provádění VaV. ČSÚ dle doporučení uvedených ve Frascati manuálu rozlišuje ve výkazu šetření VTR 5-01 pro jednotky podnikatelského následující hlavní zdroje financování jejich VaV činnosti:

- **podnikatelské (soukromé) zdroje**, které tvoří především interní zdroje vzniklé z podnikatelské činnosti sledovaných podniků určené na u nich prováděný VaV a dále příjmy z prodeje služeb VaV prováděného

²³ https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickyh_cinnosti_cz_nace

²⁴ https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_uzemnich_statistickyh_jednotek_-cz_nuts-2011

na zakázku pro jiný podnik a dále získané příspěvky a subvence (finanční transfer) na prováděný VaV od podniků nejčastěji působících v rámci stejné podnikové skupiny.

- **veřejné zdroje z ČR**, které tvoří veškeré finanční prostředky (běžné i kapitálové) ze státního rozpočtu ČR, rozpočtů krajů a měst poskytnuté jako institucionální nebo účelová podpora za provedení VaV ve sledovaném roce na území ČR. V posledních 8 letech mohly soukromé podniky využít pro svůj VaV veřejnou podporu z národního programu TIP, který vyhlásilo Ministerstvo průmyslu a obchodu v roce 2009. Program TIP je zaměřený na nové materiály a výrobky, nové progresivní technologie a nové informační a řídicí systémy. Podniky mohly také využít některý z programů vyhlášených Technologickou agenturou ČR (např. ALFA, Centra kompetence) nebo MŠMT (např. EUREKA) atd.

Do veřejných zdrojů z ČR není zahrnuta nepřímá veřejná podpora VaV prováděného v podnikatelském sektoru.

- **veřejné zahraniční zdroje** jsou především příjmy ze strukturálních fondů EU použité na financování VaV prováděného ve sledovaných subjektech prostřednictvím operačních programů (především OP VaVpl a OP PI). Dalšími zdroji byly finance z rozpočtu EU (jde především o výzkumné rámcové programy) a dalších mezinárodních, vládních a veřejných organizací (CERN, ILL, ESA, NATO, OECD, OSN, WHO, Norské fondy/EHP aj.).

Do veřejných zahraničních zdrojů jsou započítány i případné zúčtované prostředky z předfinancování projektů. K předfinancování, ať už ze státního rozpočtu ČR nebo z vlastních zdrojů či úvěrů sledovaných zpravodajských jednotek, dochází zejména v případě prostředků přislíbených z rozpočtu EU, ať už v rámci jednotlivých operačních programů financovaných ze strukturálních fondů nebo rámcových či jiných výzkumných programů EU určených na podporu VaV prováděného v ČR.

Při srovnávání dat statistiky nepřímé veřejné podpory VaV a údajů z Ročního šetření o výzkumu a vývoji je třeba mít na paměti následující: **(i.)** Ne všechny podniky, které odečetly výdaje na VaV od daňového základu v daném roce, byly obeslány výkazem šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01). Podniky, které prvně požádaly o daňový odečet výdajů na VaV, nemohly být zařazeny do šetření VTR5-01 vzhledem k ročnímu časovému posunu ve využití administrativních dat²⁵. **(ii.)** Od roku 2014 mohou právnické osoby odečíst i služby a nehmotné výsledky VaV pořízené od výzkumných organizací. Právnická osoba tak nemusí provádět vlastní VaV a může pouze nakoupit služby VaV nebo nehmotné výsledky VaV od výzkumné organizace.

Podrobnější informace o statistice VaV ČSÚ jsou na webových stránkách:

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

Statistika přímé veřejné podpory VaV

Mimo ročního výběrového šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) jsou veřejné výdaje na VaV sledovány i ve statistice **přímé veřejné podpory VaV (GBARD)**²⁶. **Zde jsou však zachyceny z pohledu poskytovatelů veřejné podpory.** Statistika GBARD uplatňuje odlišný přístup než šetření VTR 5-01. Veřejné výdaje v ní nejsou zachyceny z pohledu příjemců (pracovišť provádějících VaV), zdrojem statistiky přímé veřejné podpory VaV jsou administrativní data získaná z **Infomačního systému výzkumu, vývoje a inovací**²⁷. Dále jsou využity dokumenty o státním rozpočtu výzkumu, vývoje a inovací.

Administrativní údaje z Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací umožňují opět díky jejich propojení s daty Registru ekonomických subjektů popisovat přímou veřejnou podporu podnikového VaV ve stejném členění jako data nepřímé veřejné podpory VaV. Navíc mohou být členěna i podle programů vyhlášených poskytovateli.

²⁵ Například pro šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) za rok 2016 mohly být pro oporu výběru využity administrativní údaje o nepřímé (daňové) veřejné podpoře VaV uplatněné v roce 2015.

²⁶ Government Budget Appropriations for Research and Development – GBARD

²⁷ <http://www.isvav.cz/>

Podrobnější informace o statistice přímé veřejné podpory VaV jsou na webových stránkách:

<https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>

Poznámky k údajům v tabulkách a grafech

- 0 nula se používá k označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky
- pomlčka značí, že údaj není k dispozici (údaj byl nespolehlivý, jev se nemusel vyskytovat, ukazatel nebyl zjišťován, šlo o individuální údaj)
- x ležatý křížek na místě čísla značí, že zápis není možný z logických důvodů

výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů

úhrny (součty a mezisoučty) nemusí odpovídat součtu dílčích hodnot z důvodu zaokrouhlení

Seznam použitých zkratk

ALFA	Program na podporu aplikovaného VaV vyhlášený TA ČR
CZ-NACE	Statistická klasifikace ekonomických činností (národní verze)
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
EUREKA	Program MŠMT na podporu účasti českých výzkumných institucí na koordinaci evropského výzkumu
GAMA	Program aplikovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací vyhlášený TA ČR
GTARD	Nepřímá veřejná podpora VaV
GBARD	Státní rozpočtové výdaje a dotace na VaV
GFR	Generální finanční ředitelství
Kč	Česká koruna
mil.	milion / miliony
mld.	miliarda / miliardy
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUTS	Klasifikaci územních statistických jednotek
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
Pozn.	Poznámka
RES	Registr ekonomických subjektů
SBS	Strukturální podnikové statistiky
TA ČR	Technologická agentura ČR
TIP	Resortní program VaV vyhlášený MPO
VaV	Výzkum a vývoj
VaVal	Výzkum, vývoj a inovace
VTR 5-01	Roční výkaz o výzkumu a vývoji

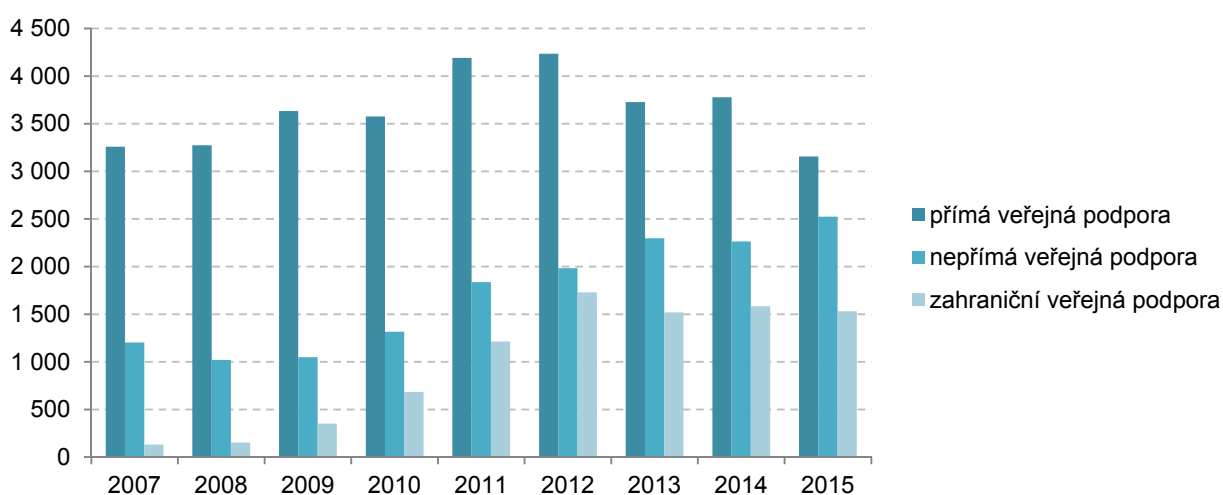
ANALYTICKÁ ČÁST

3. ANALYTICKÁ ČÁST

3.1 Celková veřejná podpora VaV v soukromých podnicích – základní údaje

V roce 2015 se v České republice vynaložilo na výzkum a vývoj (dále jen VaV) celkem 88,7 mld. Kč, z toho soukromé podniky vydaly polovinu této částky (46 mld. Kč). Český stát přispěl na podporu výzkumu a vývoje formou přímé a nepřímé veřejné podpory celkem 31,1 mld. Kč. Soukromé podniky získaly z této částky téměř pětinu, tj. v absolutním vyjádření 5,7 mld. Kč. Téměř dvě třetiny uvedené částky připadly (3,2 mld. Kč) na přímou veřejnou podporu. Více než třetina (2,5 mld. Kč) na podporu nepřímou, tzn. podporu získanou formou daňových odpočtů výdajů na VaV od základu daně z příjmů. Zahraniční veřejná podpora (zejména z veřejných fondů EU) dosáhla u soukromých podniků 1,5 mld. Kč. V roce 2015 obdržely soukromé podniky celkovou veřejnou podporu VaV ve výši 7,2 mld. Kč.

GRAF 1: Financování VaV v soukromých podnicích ČR z veřejných zdrojů – základní údaje v mil. Kč

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Šetření o VaV (VTR 5-01)

V letech 2011 až 2015 ušetřily soukromé firmy díky daňové podpoře VaV téměř 11 miliard korun. Přímou finanční podporou získaly na VaV ze státního rozpočtu ČR dalších 19 miliard korun. Český stát v posledních pěti letech investoval do VaV v soukromých firmách formou přímé a nepřímé veřejné podpory částku 30 mld. Kč (15,1 %)¹. V roce 2012, kdy financování VaV prováděného v soukromých podnicích z veřejných domácích zdrojů dosáhlo maxima (6,6 mld. Kč), se tento podíl přiblížil hranici jedné pětiny (17,8 %). Po roce 2012 celková částka veřejné podpory klesá, což je dáno postupným poklesem přímé domácí podpory v souvislosti s poměrně razantním snížením poskytnuté podpory z resortu Ministerstva průmyslu a obchodu². V uvedeném období dosáhl tento podíl nejnižší hodnoty v roce 2015, kdy soukromé podniky prostřednictvím domácí přímé a nepřímé veřejné podpory financovaly 12,4 % ze svých celkových výdajů na VaV.

Kromě výše uvedené veřejné podpory z domácích zdrojů, financovaly soukromé podniky vlastní VaV také z veřejných zahraničních zdrojů. V roce 2015 získaly především ze zdrojů EU dodatečných 1,5 mld. Kč a za posledních pět let (2011 až 2015) celkem 7,6 mld. Kč. Financování VaV ze zahraničních veřejných zdrojů se v roce 2015 podílelo z 3,3 % na celkových výdajích soukromých podniků na VaV.

¹ Podíl na výdajích na VaV soukromých podniků zjištěných na základě šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01).

² Podrobnější údaje o přímé veřejné podpoře výzkumu a vývoje v členění nejen podle poskytovatelů (resortů) poskytuje statistika státních rozpočtových výdajů na VaV (mezinárodní zkr. GBARD). Poslední publikované údaje jsou za rok 2015. Blíže viz publikace:

<https://www.czso.cz/cso/prima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-v-ceske-republice-2015>

V souhrnu soukromé podniky získaly v roce 2015 na VaV ze všech veřejných zdrojů prostřednictvím přímé a nepřímé (daňové) veřejné podpory VaV 7,2 mld. Kč. Jde o 0,4 mld. Kč nižší částku než v roce 2014. V roce 2015 směřovalo do soukromých podniků 16,1 % celkového objemu veřejných zdrojů (domácích i zahraničních) určených na financování VaV v České republice. Jde o nejnižší podíl za posledních 11 let.

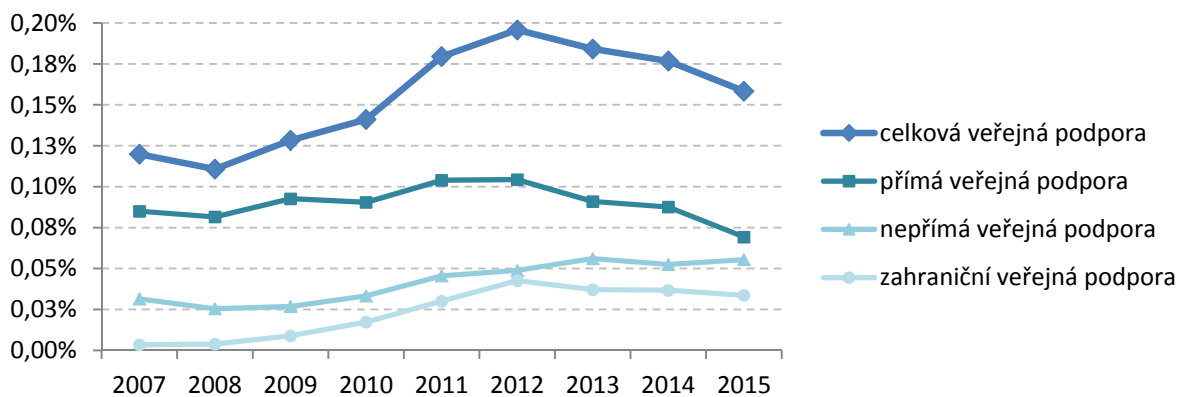
TAB 1: Financování VaV v soukromých podnicích ČR z veřejných zdrojů – základní údaje

a) absolutní hodnoty (mil. Kč)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Veřejné zdroje celkem	4 157	4 531	4 877	4 501	5 091	5 599	7 652	8 311	7 956	7 625	7 212
Domácí celkem	3 910	4 420	4 728	4 347	4 739	4 914	6 422	6 545	6 251	6 041	5 680
Přímá podpora	3 049	3 367	3 524	3 327	3 690	3 597	4 586	4 562	3 954	3 778	3 155
Nepřímá podpora	861	1 053	1 204	1 020	1 049	1 317	1 836	1 983	2 297	2 263	2 525
Zahraniční	247	111	148	154	352	684	1 230	1 766	1 705	1 583	1 532

b) podíl na celkových podnikových výdajích na VaV (%)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Veřejné zdroje celkem	20,1%	18,7%	17,8%	17,0%	19,6%	20,1%	23,5%	22,6%	19,9%	17,0%	15,7%
Domácí celkem	18,9%	18,3%	17,3%	16,4%	18,2%	17,6%	19,7%	17,8%	15,6%	13,5%	12,4%
Přímá podpora	14,8%	13,9%	12,9%	12,6%	14,2%	12,9%	14,1%	12,4%	9,9%	8,4%	6,9%
Nepřímá podpora	4,2%	4,4%	4,4%	3,9%	4,0%	4,7%	5,6%	5,4%	5,7%	5,1%	5,5%
Zahraniční	1,2%	0,5%	0,5%	0,6%	1,4%	2,5%	3,8%	4,8%	4,3%	3,5%	3,3%

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Šetření o VaV (VTR 5-01)

Celkový objem veřejné podpory VaV, na níž dosáhly soukromé podniky v roce 2015, odpovídala podílu 0,16 % HDP. Podíváme-li se na podíl obou typů podpory VaV odděleně, podílela se nepřímá veřejná podpora na HDP z 0,06 %, přímá veřejná domácí podpora pak 0,07 %. Podíl zahraniční podpory VaV u soukromých podniků na HDP byl o polovinu nižší (0,03 %) než u obou zmíněných forem domácí podpory. Nevyššího podílu celkové veřejné podpory VaV u soukromých podniků v relaci HDP bylo dosaženo v roce 2012 (0,20 %).

GRAF 2: Financování VaV v soukromých podnicích ČR z veřejných zdrojů – podíl na HDP

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - Šetření o VaV (VTR 5-01),

Zaměříme-li se na podíl financování VaV soukromých podniků veřejnými domácími zdroji na celkových výdajích státního rozpočtu ČR, dosáhlo toto financování v roce 2015 0,44 %. Z hlediska podílu na státním rozpočtu³ se nepřímá veřejná podpora VaV rovnala 0,19 %. Přímá veřejná podpora VaV ze státního rozpočtu pak 0,24 %. Nevyššího podílu veřejné podpory VaV ze státního rozpočtu bylo dosaženo stejně jako u podílu na HDP v roce 2012. Podíl od tohoto roku klesá z důvodu klesajícího podílu přímé domácí veřejné podpory VaV. Pokles přímé veřejné podpory není dostatečně kompenzován nárůstem nepřímé veřejné podpory.

³ Vlivem zaokrouhlování není součet podílů přímé a nepřímé podpory roven 0,44 %. Podíl nepřímé veřejné podpory je zaokrouhlen na 0,19% (0,1946 %).

Podrobnější informace o přímé a nepřímé veřejné podpoře VaV za posledních 11 let jsou uvedeny v tabulce 2. Jsou v ní i údaje o financování VaV v soukromých podnicích z veřejných zdrojů, a to v relaci k celkovým výdajům státního rozpočtu a ve vztahu k HDP České republiky.

TAB 2: Financování VaV v soukromých podnicích ČR z veřejných zdrojů – základní poměrové ukazatele

a) podíl na celkových výdajích ze státního rozpočtu ČR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Veřejné zdroje celkem	0,45%	0,44%	0,45%	0,42%	0,44%	0,48%	0,66%	0,72%	0,68%	0,63%	0,56%
Domácí celkem	0,42%	0,43%	0,43%	0,40%	0,41%	0,42%	0,56%	0,57%	0,53%	0,50%	0,44%
Přímá podpora	0,33%	0,33%	0,32%	0,31%	0,32%	0,31%	0,40%	0,40%	0,34%	0,31%	0,24%
Nepřímá podpora	0,09%	0,10%	0,11%	0,09%	0,09%	0,11%	0,16%	0,17%	0,20%	0,19%	0,19%
Zahraniční	0,03%	0,01%	0,01%	0,01%	0,03%	0,06%	0,11%	0,15%	0,15%	0,13%	0,12%

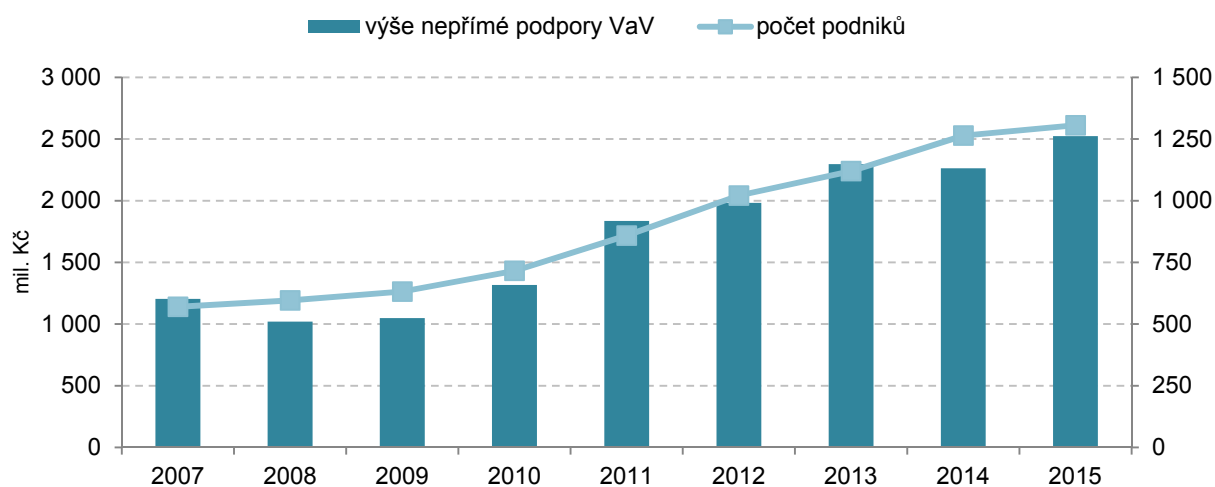
b) podíl na HDP ČR	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Veřejné zdroje celkem	0,13%	0,13%	0,13%	0,11%	0,13%	0,14%	0,19%	0,21%	0,20%	0,18%	0,16%
Domácí celkem	0,12%	0,13%	0,12%	0,11%	0,12%	0,12%	0,16%	0,16%	0,15%	0,14%	0,12%
Přímá podpora	0,09%	0,10%	0,09%	0,08%	0,09%	0,09%	0,11%	0,11%	0,10%	0,09%	0,07%
Nepřímá podpora	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,03%	0,05%	0,05%	0,06%	0,05%	0,06%
Zahraniční	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,02%	0,03%	0,04%	0,04%	0,04%	0,03%

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ, ČSÚ - Šetření o VaV (VTR 5-01), ČSÚ - Národní účty

3.2 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích – základní údaje

Od roku 2005, kdy byla zavedena nepřímá veřejná (daňová) podpora VaV, rostl počet soukromých podniků, které se rozhodly v souvislosti s realizací svých výzkumných a vývojových projektů využít daňové podpory VaV. V roce 2005 využilo odečet výdajů na VaV celkem 454 podniků. Oproti tomu v roce 2015 jich bylo již 1 306, tedy téměř trojnásobek. Meziroční tempo růstu počtu subjektů, které uplatnily odečet výdajů na VaV, mezi roky 2014 a 2015 dosáhlo 3,3 %. Tedy výrazně méně než mezi roky 2013 a 2014 (12,9 %). Nejvyšší meziroční nárůst počtu soukromých podniků, které využily daňovou podporu VaV, ve výši 20 % byl zaznamenán mezi lety 2010 a 2011.

GRAF 3: Nepřímá veřejná podpora VaV a počet soukromých podniků, které uplatnily daňové zvýhodnění VaV; 2007–2015

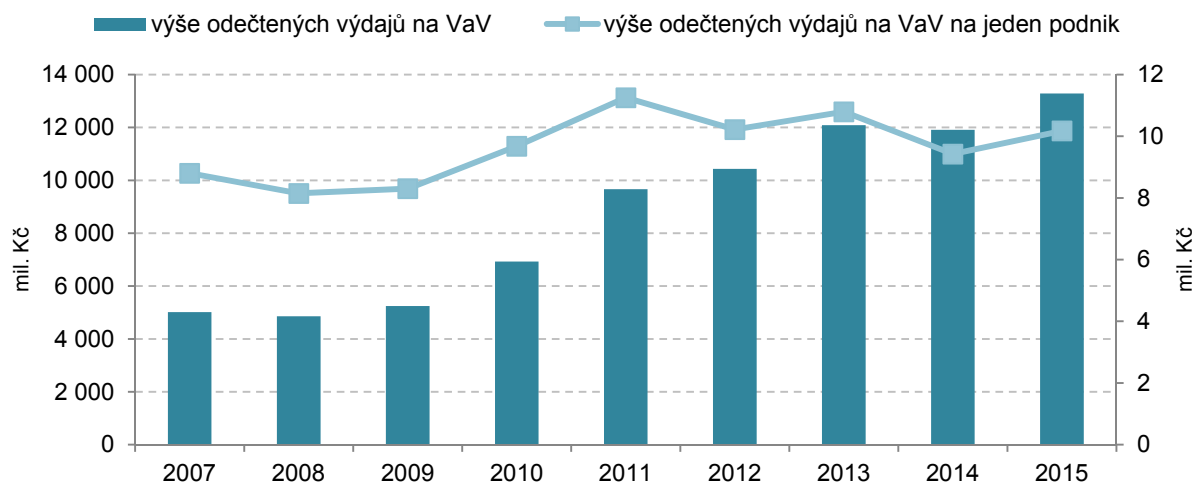

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ

S narůstajícím počtem podniků využívajících nepřímou veřejnou podporu VaV rostly rovněž souhrnné odečtené výdaje na VaV. Zatímco v roce 2005 byly z daňových základů v daňových příznacích podniků odečteny výdaje na VaV v souhrnném objemu 3,2 mld. Kč, čímž byla získána nepřímá veřejná podpora VaV⁴ v hodnotě 819 mil. Kč, v roce 2015 dosáhly odečtené výdaje 13,3 mld. Kč. Při dané sazbě daně právnických osob činila výše nepřímé veřejné podpory VaV 2,5 mld. Kč. Srovnáme-li hodnotu s rokem 2014, stoupla podpora o 11,5 %⁵. Za období let 2010–2015 ušetřily soukromé podniky díky daňové podpoře VaV částku 12,2 mld. Kč. Od základu daně odečetly výdaje na VaV v objemu 64,3 mld. Kč.

GRAF 4: Výše odečtených výdajů (nákladů) na VaV u soukromých podniků, 2007–2015

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Jeden podnik odečetl v roce 2015 výdaje na VaV v průměrné výši 10,2 mil. Kč. Nejvyšší průměrná odečtená částka výdajů na VaV připadající na jeden podnik byla zjištěna v roce 2011, a to 11,3 mil. Kč. Pokud bychom brali v potaz pouze soukromé podniky, u nichž máme podrobné informace o jejich prováděném VaV z ročního statistického šetření o výzkumu a vývoji VTR 5-01, využila by v roce 2015 možnosti daňového odpočtu výdajů na VaV téměř třetina (33%) těchto podniků. V roce 2010 to byla jedna pětina. Dle údajů uvedeného šetření využívají soukromé podniky nepřímou veřejnou podporu VaV téměř stejně jako přímou veřejnou podporu VaV. V roce 2015 participovala na projektech financovaných z veřejných rozpočtů třetina soukromých podniků (34,2 %). Zajímavá je rovněž skutečnost, že mezi soukromými podniky sledovanými šetřením o výzkumu a vývoji (VTR 5-01), nevyužilo žádnou formu veřejné podpory VaV (tzn. ani zahraniční) 21,9 %.

V dalším textu bude analyzován pouze ukazatel nepřímé veřejné podpory VaV. Údaje o objemu odečtených výdajů na VaV v různých členěních naleznete v tabulkové příloze.

Mezi soukromými podniky, které v roce 2015 uplatnily daňový odpočet výdajů na VaV, tímto způsobem ušetřilo sedmdesát procent méně než milion korun. Tato skutečnost souvisí i s tím, že v České republice více než polovina z podniků provádějících VaV za tuto činnost utratila v roce 2015 méně než 5 mil. Kč. Naopak nepřímou veřejnou podporu VaV přesahující 10 mil. Kč získala díky této možnosti jen 3 % (39) soukromých podniků.

Zajímavá je skutečnost, že zatímco mezi podniky pod zahraniční kontrolou, jež uplatnily daňový odpočet, ušetřila v roce 2015 téměř polovina (47 %) částku přesahující milion korun, mezi domácími podniky dosáhla

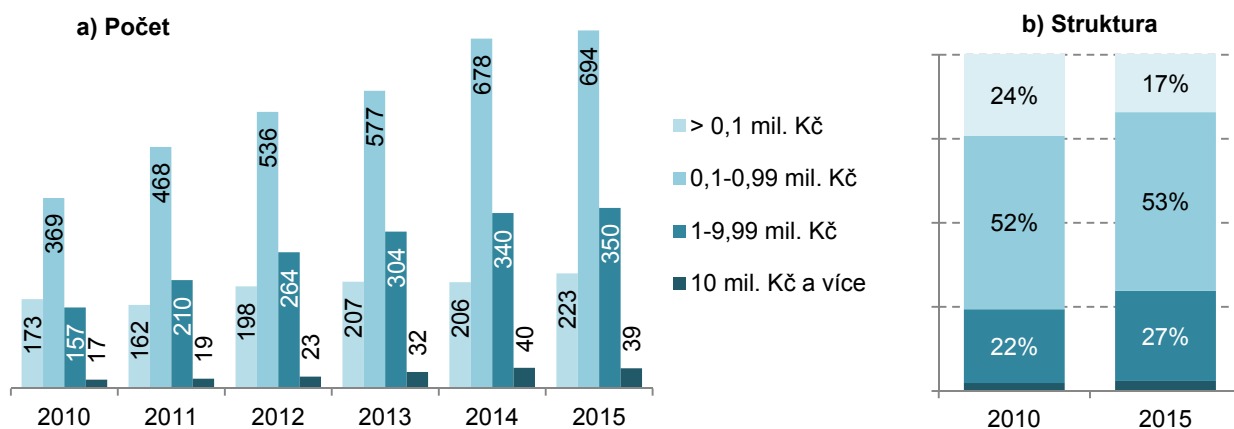
⁴ Výpočet nepřímé veřejné podpory VaV ($NVPVaV = \text{uplatněné náklady na VaV} \cdot \text{sazba daně právnických osob}$) je odvislý od sazby daně právnických osob. Ta se v jednotlivých letech mění. V roce 2005 byla daňová sazba na úrovni 26 %, následně klesala až na 19 % v letech 2010–2015. Pokud by byla sazba daně v roce 2005 nynějších 19 %, dosáhla by výše nepřímé veřejné podpory VaV nikoliv zmíněných 819 mil. Kč, ale pouhých 608 mil. Kč. Byla by tedy o 211 mil. Kč nižší.

⁵ Za rok 2014 mohly soukromé podniky poprvé od základu daně z příjmu odečíst v rámci uznatelných výdajů na VaV i výdaje na služby VaV a nehmotné výsledky VaV pořízené od výzkumných organizací.

srovnatelné úspory jen pětina (23 %). Na nepřímou veřejnou podporu přesahující 10 mil. Kč dosáhlo 1 % soukromých domácích podniků. V samostatné skupině podniků pod zahraniční kontrolou to bylo 7 %.

Podrobnější údaje lze nalézt v následujícím grafu nebo v tabulce č. 2 tabulkové přílohy.

GRAF 5: Soukromé podniky využívající nepřímou veřejnou podporu VaV podle její výše, 2010–2015

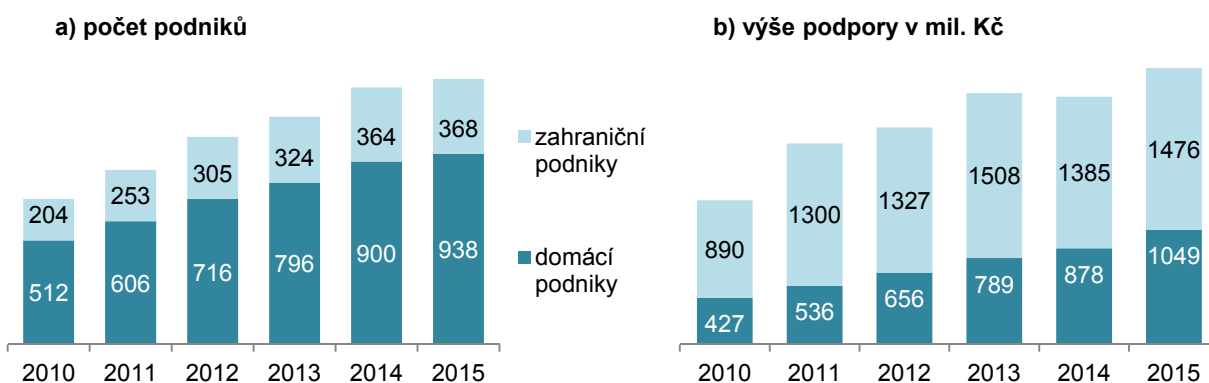

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Mezi soukromými podniky⁶ využívajícími nepřímou podporu VaV z hlediska jejich počtu dlouhodobě převažují subjekty v domácím vlastnictví nad podniky pod zahraniční kontrolou. V roce 2015 jich bylo 2,5krát více. Tato skutečnost odráží rozdělení celkového počtu podniků provádějících VaV na území ČR. V rámci ročního šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01) bylo zjištěno, že počet domácích podniků provádějících VaV je výrazně vyšší než počet podniků pod zahraniční kontrolou. V roce 2015 na jeden podnik pod zahraniční kontrolou provádějící VaV připadaly tři soukromé domácí podniky. Ze soukromých podniků, u kterých za rok 2015 byly známy podrobné údaje o jejich VaV činnosti z šetření VTR 5-01 (podrobněji viz poznámka 2), nepřímou veřejnou podporu využily častěji zahraniční podniky (49 %) než domácí (37 %).

Jak bylo uvedeno dříve, soukromé domácí podniky v mnohem vyšší míře, oproti podnikům pod zahraniční kontrolou, využívají přímou veřejnou podporu VaV a z důvodu exkluzivity nemohou na jejich projekty VaV podpořené přímo ze státního rozpočtu nebo ze zdrojů EU využít zároveň podporu nepřímou.

GRAF 6: Soukromé podniky využívající nepřímou veřejnou podporu VaV podle jejich vlastnictví (počet a výše podpory), 2010–2015

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

⁶ Kromě soukromých podniků mohou využívat nepřímou veřejnou podporu VaV i ostatní právnické osoby, mezi které patří například podniky veřejné. Jejich počet, jak již bylo uvedeno výše, je však velmi nízký a s těmito subjekty v analýze dále nepracujeme. Daňovou podporu VaV v roce 2015 využilo pouze 5 veřejných podniků ze 45, které prováděly VaV. Z pohledu souhrnné částky veřejné nepřímé podpory (2,3 mld. Kč) si odečetly zanedbatelných 6 mil. korun. Tyto podniky jednoznačně preferují přímou veřejnou podporu VaV.

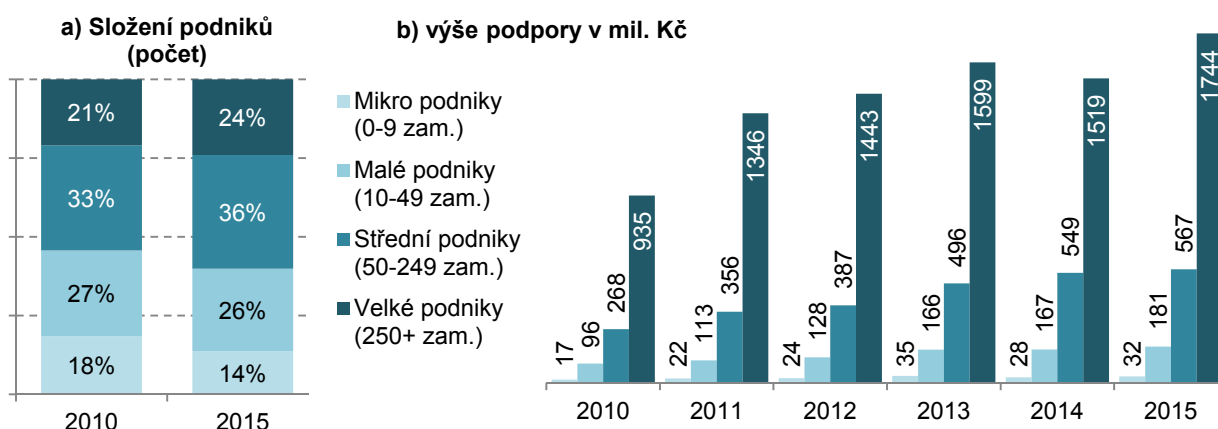

V roce 2015 připadla v průměru na jeden podnik nepřímá veřejná podpora VaV ve výši 1,9 mil. Kč. U soukromých zahraničních podniků to bylo dvakrát více. U soukromých domácích podniků byla průměrná částka nižší (1,1 mil. Kč), a to z důvodu vyššího počtu podniků (také vyššího zastoupení mikro a malých podniků) a nižší celkové částky nepřímé podpory VaV než u zahraničních podniků.

Odpočty výdajů na VaV a z nich odvozená nepřímá veřejná podpora VaV nebyly uplatňovány rovnoměrně ve všech velikostních skupinách podniků⁷. Nejvyšší počet soukromých podniků (471; 36 %), které v roce 2015 uplatnily odpočty výdajů na VaV, byly středně velké podniky. Zástupci této velikostní kategorie početně převažují i mezi jednotkami provádějícími VaV na území České republiky. Uvedená skupina soukromých podniků získala druhou nejvyšší částku nepřímé podpory VaV (567 mil. Kč; 22 % z celkové výše nepřímé veřejné podpory VaV). Druhou nejpočetnější velikostní skupinou uplatňující daňové zvýhodnění VaV tvořily malé podniky, které uplatnily odečet výdajů na VaV ve 343 případech a získaly tak nepřímou podporu VaV ve výši 181 mil. Kč.

Velké podniky mnohem častěji, a to především u podniků pod zahraniční kontrolou, využívají nepřímé veřejné podpory VaV oproti přímé veřejné podpoře. V roce 2015 využilo nepřímou veřejnou podporu VaV 314 velkých podniků, které získaly nepřímou podporu VaV v objemu 1,7 mld. Kč, což představuje více než dvou třetinový podíl z celkové částky nepřímé veřejné podpory u soukromých podniků. Na jeden podnik tak v průměru připadala daňová podpora VaV ve výši 5,6 mil. Kč. U středních podniků to bylo 5krát méně.

GRAF 7: Soukromé podniky využívající nepřímou veřejnou podporu VaV podle jejich velikosti (počet a výše podpory), 2010–2015

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Sledujeme-li daňovou podporu VaV z hlediska ekonomické činnosti podniků, které daného nástroje využily, tak zjistíme, že z celkového počtu podniků uplatňujících daňový odečet výdajů na VaV jich téměř dvě třetiny působilo ve zpracovatelském průmyslu (CZ-NACE C). V roce 2015 v dané sekci žádalo o daňový odečet výdajů na VaV 785 soukromých podniků⁸, tj. 2krát více než v roce 2007. Uvedené podniky získaly daňovou podporu VaV ve výši 1,7 mld. Kč⁹. V průměru získal podnik ve zpracovatelském průmyslu nepřímou veřejnou podporu VaV ve výši 2 mil. Kč. Z celkového počtu soukromých podniků provádějících VaV dle šetření VTR 5-01 v tomto odvětví využilo nepřímou veřejnou podporu 47 %. V roce 2010 jich bylo 27 %.

Daňová podpora VaV je také důležitá pro soukromé podniky působící v oblasti Informačních a komunikačních činností (poskytování IT služeb) [CZ-NACE J] a oblasti Profesních, vědeckých a technických činností [CZ-NACE M]. V oblasti poskytování IT služeb využilo v roce 2015 daňové zvýhodnění VaV 161 podniků, které získaly nepřímou veřejnou podporu VaV ve výši 396 mil. Kč. U podniků v CZ-NACE M to bylo

⁷ Podniky byly z hlediska velikosti rozčleněny do následujících skupin: mikro (velmi malé) podniky (0-9 zaměstnanců), malé podniky (10-49 zaměstnanců), střední podniky (50-249 zaměstnanců) a velké podniky (250 a více zaměstnanců).

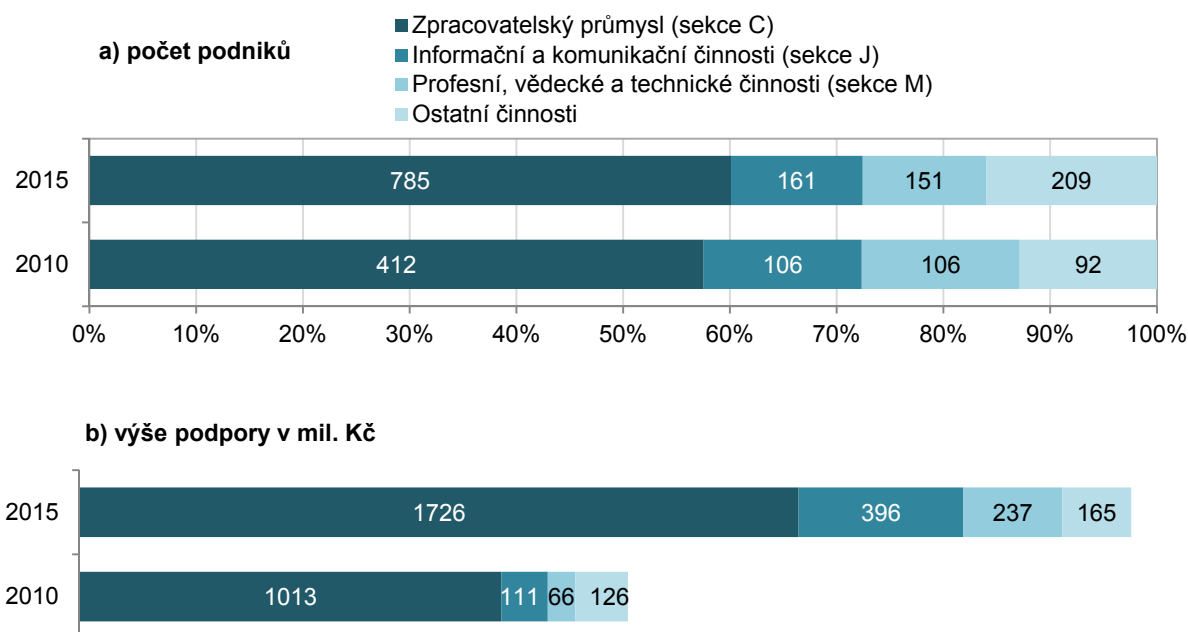
⁸ Ve zpracovatelském průmyslu využilo nepřímou veřejnou podporu VaV 303 středních a 251 velkých podniků. Rovných 70 % podniků spadalo do kategorie soukromých domácích podniků.

⁹ Podniky odečetly výdaje na výzkum a vývoj v objemu 9,1 mld. Kč.

151 podniků (částka daňové podpory VaV – 237 mil. Kč). V těchto dvou odvětvových sekcích však, na rozdíl od zpracovatelského průmyslu, převažovaly mezi podniky využívajícími odečet výdajů na VaV malé podniky. Podniky zařazené v sekci M klasifikace CZ-NACE využívají častěji přímou veřejnou podporu VaV než nepřímou. To je dáno především tím, že v této odvětvové sekci se nacházející i podniky s převažující ekonomickou činností v oblasti VaV (CZ NACE 72) – soukromé výzkumné organizace, které jsou často příjemci přímé veřejné podpory.

Pokud v roce 2007 nevyužil možnosti odečtu výdajů na VaV žádný podnik v sekci Peněžnictví a pojišťovnictví (CZ-NACE K), pak v roce 2015 to bylo 24 podniků. Částka daňové podpory VaV dosáhla 63 mil. Kč. Podniky z této sekce se naučily využívat daňové podpory VaV a preferují tento nástroj před přímou veřejnou podporou VaV, kterou v roce 2015 nevyužil ani jeden z nich.

GRAF 8: Soukromé podniky využívající nepřímou veřejnou podporu VaV podle odvětvových sekcí klasifikace CZ-NACE (počet a výše podpory), 2010 a 2015

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Ve zpracovatelském průmyslu co do počtu uplatnily daňový odečet výdajů na VaV nejvíce podniky (183 subjektů) ve strojírenském a opravárenském průmyslu (CZ-NACE 28, 331). Ze všech podniků provádějících VaV ve strojírenském a opravárenském průmyslu, o kterých máme informace ze šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01, využila v roce 2015 nepřímou veřejnou podporu VaV téměř polovina (49 %). Podniky v tomto odvětví nárokovaly daňovou podporu pro své VaV činnosti ve výši 274 mil. Kč.

Ze všech odvětví zpracovatelského průmyslu uplatnily vůbec nejvyšší částku daňové podpory VaV (529 mil. Kč) podniky působící v automobilovém průmyslu (CZ-NACE 29). Uvedenou částku obdrželo celkem 46 soukromých podniků. Na jeden podnik tak v průměru připadlo 11,5 mil. Kč¹⁰. Z uvedeného celkového počtu podniků, které uplatnily odečet výdajů VaV v tomto odvětví, jich 37 spadalo do kategorie velkých jednotek. Zbytek tvořily malé a střední podnikatelské subjekty. Z pohledu vlastnictví početně o polovinu převažovaly zahraniční podniky (30) nad domácími (16).

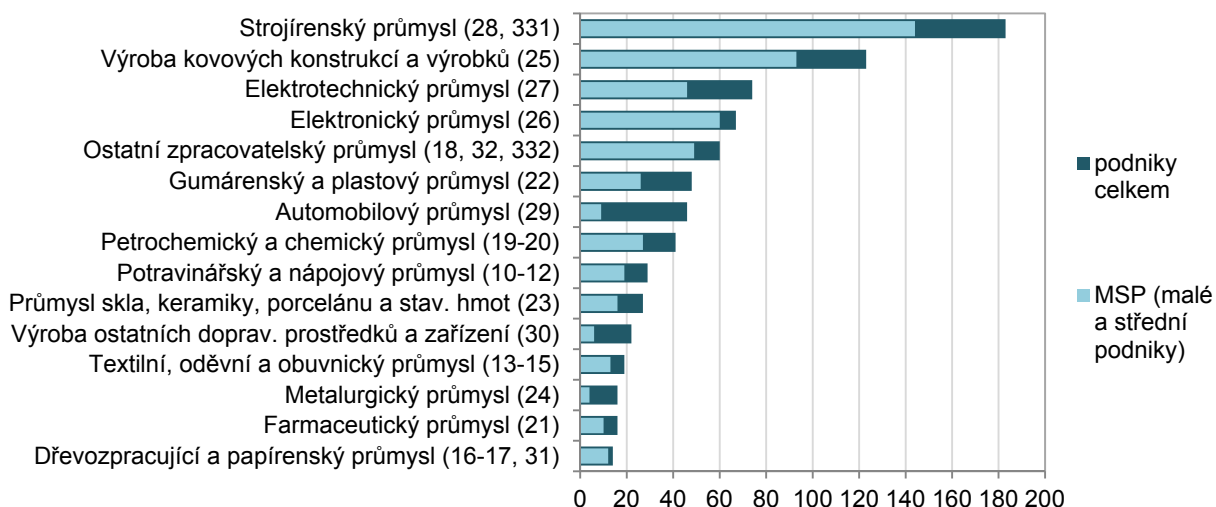
V odvětví zabývající se výrobou počítačů, elektronických a optických přístrojů či zařízení, potažmo elektronickém průmyslu (CZ-NACE 26) odečetlo své výdaje na VaV od daňového základu 60 podniků, jejichž převážnou část tvořily malé a středně velké subjekty.

¹⁰ V tomto významném odvětví českého průmyslu soukromé podniky odečetly výdaje na VaV v objemu 2,8 mld. Kč, což představuje rovných 21 % z celkové odečtené částky výdajů na VaV soukromých podniků v ČR.

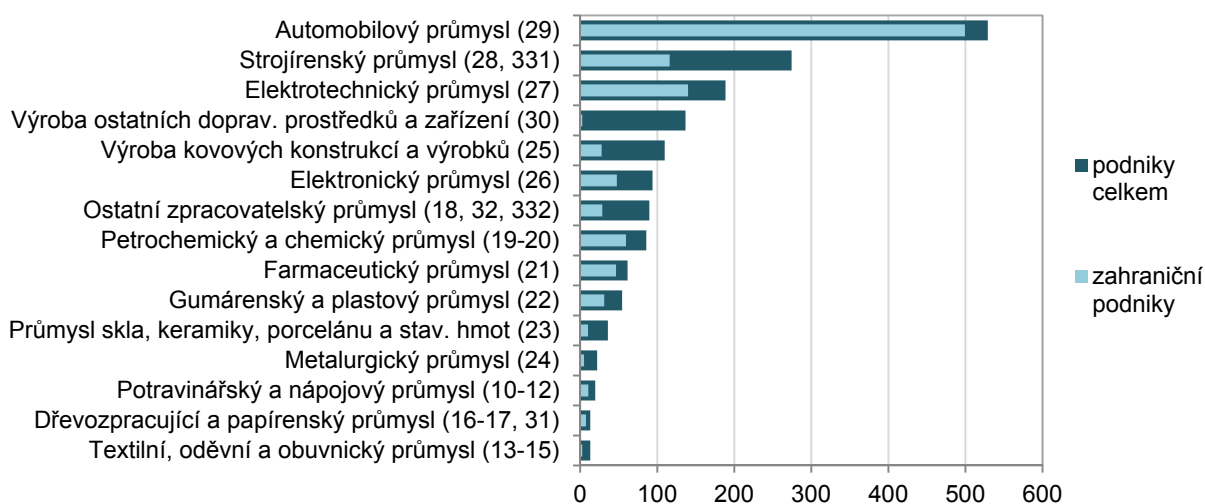

GRAF 9: Soukromé podniky využívající nepřímou veřejnou podporu VaV ve zpracovatelském průmyslu podle odvětví klasifikace CZ-NACE, 2015

a) počet podniků

b) výše podpory v mil. Kč

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFŘ

Srovnáváme-li počty soukromých podniků, které v roce 2015 využily daňovou podporu VaV, mezi jednotlivými kraji České republiky, nejvíce jich sídlilo v Praze (333). Za hlavním městem následují Jihomoravský kraj s 187 podniky a Zlínský kraj se 122 podniky. Nejméně subjektů, které uplatnily odečet výdajů na VaV, pocházelo z Karlovarského kraje (14 podniků). Rozložení podniků napříč regiony z velké části odráží celkové rozložení soukromých podniků provádějících VaV, což lze doložit daty ze šetření o výzkumu a vývoji (VTR 5-01).

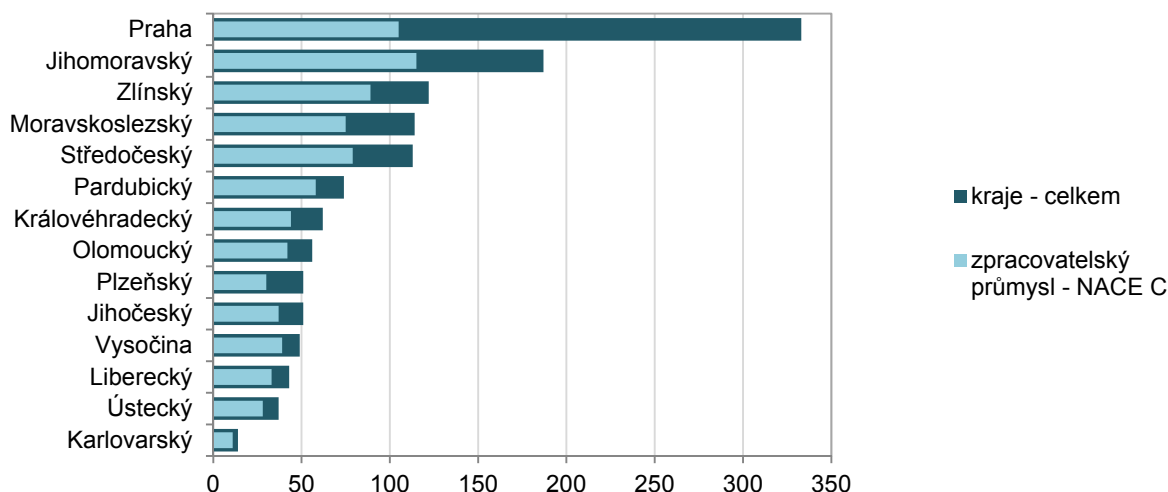
Ve všech krajích, kromě hlavního města Prahy, v roce 2015 mezi žadateli o nepřímou veřejnou podporu VaV, převažovaly podniky působící ve zpracovatelském průmyslu (CZ-NACE C). Pro Prahu je charakteristické silné zastoupení firem provádějících výzkum a vývoj v oblasti informačních a komunikačních technologií (sekce CZ-NACE J).

Z celkové částky nepřímé veřejné podpory VaV získané soukromými podniky v ČR, připadla třetina (850 mil. Kč) podnikům sídlícím v hlavním městě, z toho podnikům v oblasti IT služeb (CZ-NACE J) pak více než třetina (306 mil. Kč). Hranici půl miliardy Kč překonal již pouze Středočeský kraj (527 mil. Kč). Téměř

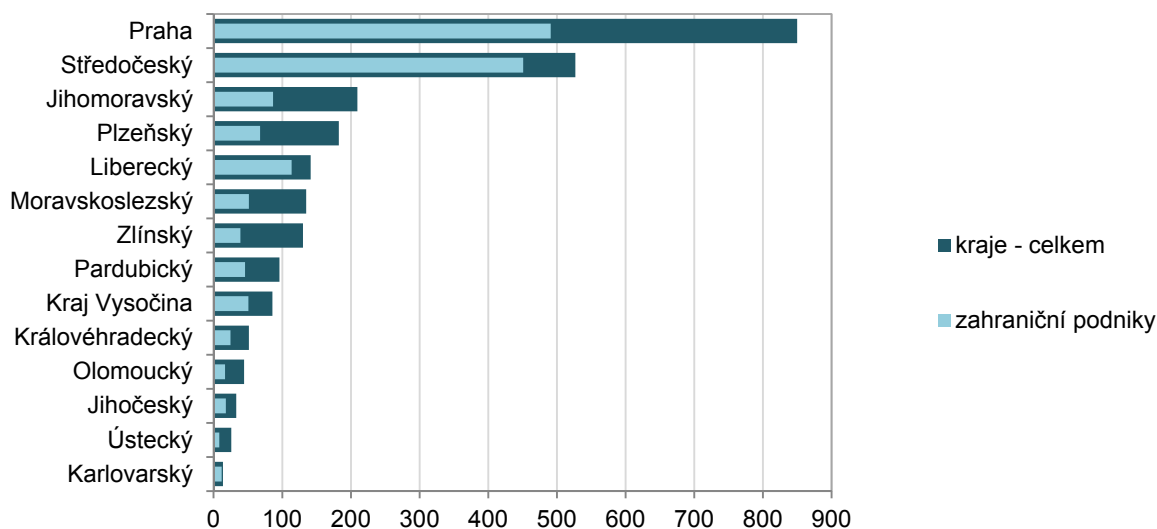
veškerou podporu (96 %; 506 mil. Kč) zde získaly podniky ve zpracovatelském průmyslu. Významnou roli hrají zejména podniky provádějící VaV v odvětví automobilového průmyslu. Převážná část nepřímé veřejné podpory VaV ve Středočeském kraji směřovala do podniků pod zahraniční kontrolou (86 %; 451 mil. Kč).

GRAF 10: Soukromé podniky využívající nepřímou veřejnou podporu VaV podle kraje sídla podniku (klasifikace CZ-NUTS¹¹ 3), 2015

a) počet podniků

b) výše podpory v mil. Kč

Zdroj: ČSÚ podle administrativních dat GFR

¹¹ Klasifikace CZ-NUTS (*La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques*) je klasifikací územních statistických jednotek zavedená Českým statistickým úřadem dle dohody s Eurostatem na základě usnesení vlády České republiky č. 707/1998 ze dne 26. Října 1998. Klasifikace nahradila dříve platný Číselník krajů a okresů (ČKO) Poslední verze klasifikace je platná od roku 2011. Podrobnější informace o uspořádání CZ-NUTS jsou k nahlédnutí na internetových stránkách ČSÚ pod odkazem:

https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_-cz_nuts- 2011

3.3 Nepřímá veřejná podpora VaV v mezinárodním kontextu

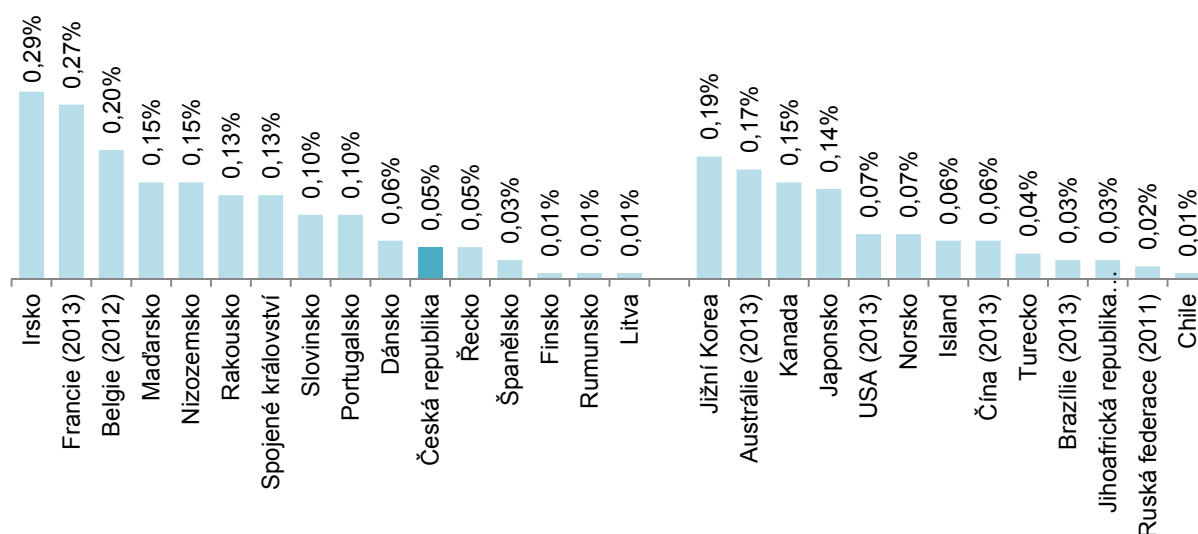
Nepřímá veřejná (daňová) podpora VaV je v zemích OECD hojně využívaným nástrojem podpory VaV v podnikové sféře. S výjimkou šesti zemí mohou podniky v zemích OECD podniky využít některou z možností daňové podpory VaV. Mezi země, v nichž daňová podpora VaV není zatím zavedena, patří i Německo – hlavní obchodní partner České republiky.

3.3.1 Podíl nepřímé veřejné podpory VaV na hrubém domácím produktu

Nejvyšší podíl nepřímé veřejné podpory VaV k HDP byl v roce 2014 z vybraných zemí OECD dosažen v Irsku (0,29 %). Druhou zemí s nejvyšším podílem nepřímé veřejné podpory VaV na HDP byla Francie (0,27 %). V této zemi jako v jedné z mála dosáhla výše nepřímé podpory VaV vyšší hodnoty než výše financování VaV v soukromých podnicích přímo ze státního rozpočtu. Zajímavá je pozice České republiky. Ta se s podílem nepřímé veřejné podpory VaV k HDP ve výši 0,05 % ocitla na úrovni Dánska (0,06 %), Spojených států (0,07 % v roce 2013) a Číny (0,06 %). V rámci tzv. nových členských zemí EU jsou na tom lépe než ČR pouze Maďarsko (0,15 %) a Slovinsko (0,10 %).

V případě Finska (0,01 %), které stále patří k zemím s vysokou mírou investic do VaV v EU, byl nástroj daňové podpory VaV zaveden až v roce 2013. Daňová podpora ve Finsku ovšem nezohledňuje výši výdajů na VaV. V Číně dosáhl podíl nepřímé veřejné podpory VaV na HDP v roce 2013 výše zmíněného podílu 0,07 %. Z asijských ekonomik zaznamenala nejvyšší podíl nepřímé veřejné podpory VaV na HDP Jižní Korea (0,19 %). V Japonsku byl podíl na úrovni 0,14 %. Přitom výdaje na VaV v Japonsku byly v roce 2014 byly téměř 3krát větší než v Jižní Koreji.

GRAF 11: Nepřímá veřejná podpora VaV ve vybraných zemích OECD v roce 2014 (podíl na HDP)

Zdroj: OECD 2017

3.3.2 Výše nepřímé veřejné podpory VaV v paritě kupní síly

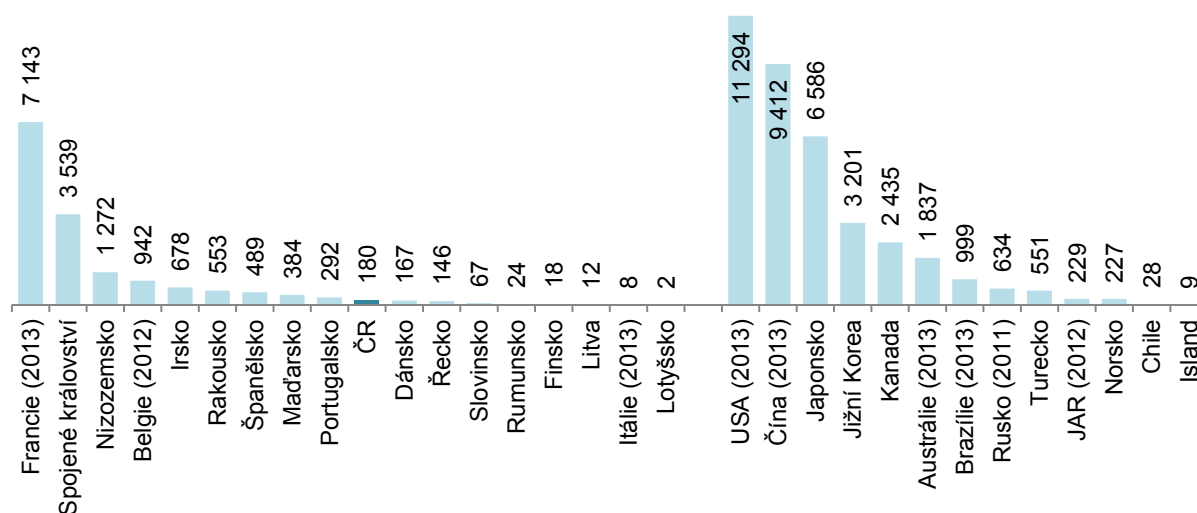
Nejvyšší absolutní částku nepřímé veřejné podpory VaV, měřeno v paritě kupní síly, obdržely v roce 2013 podniky ve Spojených státech (11 294 mil. USD). Na druhém místě byla Čína s nepřímou podporou VaV ve výši 9 412 mil. USD. Výše nepřímé veřejné podpory VaV v Číně v letech 2011–2013 spíše stagnuje. Ve Spojených státech byl zaznamenán mírný růst. Po USA a Číně se z hlediska objemu nepřímé veřejné podpory VaV umístily dvě velké asijské ekonomiky: Japonsko a Korejská republika. Částka nepřímé veřejné podpory VaV byla v případě Korejské republiky (3 201 mil. USD). Ve srovnání s Japonskem (6 586 mil. USD)

byla poloviční. Prvně uvedené země, USA a Čína, používají jako nástroj nepřímé veřejné podpory slevu na dani¹².

V Evropské unii využívají nepřímou veřejnou podporu VaV nejvíce firmy ve Francii. Nepřímá veřejná podpora VaV zde v roce 2013 dosáhla 7 143 mil. USD v PPP, dvakrát více než ve Spojeném království (3 539 mil. USD v PPP).

Pozice České republiky je úměrná velikosti ekonomiky a objemu výdajů podniků na výzkum a vývoj¹³. V roce 2014 dosáhla výše nepřímé veřejné podpory VaV v ČR 180 mil. USD (měřeno v paritě kupní síly). Z tzv. nových členských zemí EU nás výši poskytnuté nepřímé veřejné podpory VaV předstihlo pouze Maďarsko (384 mil. USD v paritě kupní síly).

GRAF 12: Nepřímá veřejná podpora VaV ve vybraných zemích EU/OECD v roce 2014 v mil. USD (v paritě kupní síly)

Zdroj: OECD 2017

¹² Blíže k nástrojům nepřímé veřejné podpory VaV v zemích OECD viz: <http://www.oecd.org/sti/rd-tax-stats.htm>

¹³ Částka nepřímé veřejné podpory VaV je přímo úměrná objemu odečtených výdajů na VaV od základu daně. Blíže viz metodika.

TABULKOVÁ ČÁST

Tab. 1 Základní ukazatele o nepřímé veřejné podpoře VaV v ČR (veřejné a soukromé podniky)

Ukazatele	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO	718	863	1 025	1 124	1 268	1 311
veřejné podniky	2	4	4	4	4	5
soukromé domácí podniky	512	606	716	796	900	938
soukromé zahraniční podniky	204	253	305	324	364	368
Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)	6 937	9 707	10 452	12 111	11 934	13 317
veřejné podniky	6	42	17	21	22	29
soukromé domácí podniky	2 247	2 821	3 453	4 155	4 623	5 520
soukromé zahraniční podniky	4 684	6 844	6 982	7 935	7 289	7 768
Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)	1 318	1 844	1 986	2 301	2 267	2 530
podle vlastnictví podniku						
veřejné podniky	1	8	3	4	4	6
soukromé domácí podniky	427	536	656	789	878	1 049
soukromé zahraniční podniky	890	1 300	1 327	1 508	1 385	1 476
podle velikostních skupin						
mikro podniky (0-9 zam. osob)	17	22	24	35	28	32
malé podniky (10-49 zam. osob)	96	113	128	166	167	182
střední podniky (50-249 zam. osob)	268	356	387	499	550	567
velké podniky (250 a více zam. osob)	936	1 354	1 446	1 601	1 523	1 749
podle vybraných odvětví						
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 013	1 356	1 429	1 689	1 625	1 727
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	8	11	21	24	26	19
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	7	6	6	9	13	13
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	2	8	7	9	12	13
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	16	23	38	63	85	86
Farmaceutický průmysl (21)	101	51	53	75	90	61
Gumárenský a plastový průmysl (22)	12	16	26	48	54	54
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	17	21	29	34	30	36
Metalurgický průmysl (24)	3	14	8	18	15	22
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	45	48	67	84	108	110
Elektronický průmysl (26)	43	48	55	74	82	94
Elektrotechnický průmysl (27)	64	78	134	208	179	188
Strojírenský průmysl (28, 331)	128	241	292	243	281	275
Automobilový průmysl (29)	415	560	538	613	471	529
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	138	207	107	116	120	137
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 332)	14	22	49	73	58	90
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	112	186	186	242	263	400
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	67	98	159	172	204	238
Ostatní odvětví	126	204	213	198	176	165
podle kraje sídla podniku						
Praha	282	482	555	653	636	854
Středočeský	471	580	523	630	509	527
Jihočeský	11	10	15	20	33	33
Plzeňský	153	234	176	170	170	182
Karlovarský	4	3	9	18	22	14
Ústecký	16	12	23	20	39	26
Liberecký	47	56	82	111	113	141
Královéhradecký	22	30	33	51	64	51
Pardubický	54	71	107	101	111	96
Vysočina	25	37	138	97	96	86
Jihomoravský	83	105	137	178	179	210
Olomoucký	27	43	45	50	39	45
Zlínský	31	44	67	102	127	130
Moravskoslezský	91	137	76	100	131	135

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 2 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti této podpory**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Vlastnictví podniků velikost nepřímé podpory (mil. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	512	606	716	796	900	938
méně než 1 mil. Kč	422	490	573	628	698	723
1-4,9 mil. Kč	77	102	125	146	176	176
5-9,9 mil. Kč	6	9	13	12	13	25
10 mil. Kč a více	7	5	5	10	13	14
Pod zahraniční kontrolou	204	253	305	324	364	368
méně než 1 mil. Kč	120	140	161	156	186	194
1-4,9 mil. Kč	64	81	101	120	123	118
5-9,9 mil. Kč	10	18	25	26	28	31
10 mil. Kč a více	10	14	18	22	27	25
Podniky celkem	716	859	1 021	1 120	1 264	1 306
méně než 1 mil. Kč	542	630	734	784	884	917
1-4,9 mil. Kč	141	183	226	266	299	294
5-9,9 mil. Kč	16	27	38	38	41	56
10 mil. Kč a více	17	19	23	32	40	39

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků uplatněné výdaje na VaV (mil. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	2 247	2 821	3 453	4 155	4 623	5 520
méně než 1 mil. Kč	78	82	105	113	138	131
1-4,9 mil. Kč	508	672	727	846	926	996
5-9,9 mil. Kč	320	457	508	561	779	746
10-24,9 mil. Kč	472	643	857	1 057	1 071	1 207
25 mil. Kč a více	868	968	1 256	1 579	1 709	2 440
Pod zahraniční kontrolou	4 684	6 844	6 982	7 935	7 289	7 768
méně než 1 mil. Kč	15	18	21	16	24	28
1-4,9 mil. Kč	223	284	282	277	341	353
5-9,9 mil. Kč	217	330	393	497	512	546
10-24,9 mil. Kč	495	583	796	902	819	736
25 mil. Kč a více	3 734	5 629	5 490	6 244	5 594	6 105
Podniky celkem	6 931	9 665	10 435	12 090	11 912	13 287
méně než 1 mil. Kč	93	100	126	129	162	159
1-4,9 mil. Kč	731	956	1 009	1 122	1 267	1 348
5-9,9 mil. Kč	538	786	901	1 057	1 290	1 292
10-24,9 mil. Kč	967	1 225	1 653	1 958	1 889	1 943
25 mil. Kč a více	4 602	6 597	6 746	7 823	7 303	8 545

c) Snižená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků velikost nepřímé podpory (mil. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	427	536	656	789	878	1 049
méně než 1 mil. Kč	114	152	166	192	213	222
1-4,9 mil. Kč	148	200	251	307	355	373
5-9,9 mil. Kč	40	61	94	82	84	165
10 mil. Kč a více	125	123	144	208	226	288
Pod zahraniční kontrolou	890	1 300	1 327	1 508	1 385	1 476
méně než 1 mil. Kč	46	61	62	65	76	79
1-4,9 mil. Kč	139	179	226	271	261	237
5-9,9 mil. Kč	71	130	172	194	193	215
10 mil. Kč a více	634	930	866	977	855	945
Podniky celkem	1 317	1 836	1 983	2 297	2 263	2 525
méně než 1 mil. Kč	160	213	228	257	289	301
1-4,9 mil. Kč	287	379	477	578	616	610
5-9,9 mil. Kč	111	191	267	276	277	380
10 mil. Kč a více	759	1 053	1 010	1 185	1 081	1 234

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 3 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a velikosti sledovaných podniků**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zam. osob)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	512	606	716	796	900	938
mikro podniky (0-9 zam. osob)	123	132	167	173	162	170
malé podniky (10-49 zam. osob)	167	197	231	250	287	290
střední podniky (50-249 zam. osob)	156	197	225	274	323	341
velké podniky (250 a více zam. osob)	66	80	93	99	128	137
Pod zahraniční kontrolou	204	253	305	324	364	368
mikro podniky (0-9 zam. osob)	9	9	15	14	13	8
malé podniky (10-49 zam. osob)	28	34	37	39	47	53
střední podniky (50-249 zam. osob)	83	103	116	122	124	130
velké podniky (250 a více zam. osob)	84	107	137	149	180	177
Podniky celkem	716	859	1 021	1 120	1 264	1 306
mikro podniky (0-9 zam. osob)	132	141	182	187	175	178
malé podniky (10-49 zam. osob)	195	231	268	289	334	343
střední podniky (50-249 zam. osob)	239	300	341	396	447	471
velké podniky (250 a více zam. osob)	150	187	230	248	308	314

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zam. osob)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	2 247	2 821	3 453	4 155	4 623	5 520
mikro podniky (0-9 zam. osob)	86	111	112	159	137	166
malé podniky (10-49 zam. osob)	380	472	556	678	688	762
střední podniky (50-249 zam. osob)	640	960	1 200	1 573	1 858	2 052
velké podniky (250 a více zam. osob)	1 141	1 278	1 585	1 745	1 940	2 540
Pod zahraniční kontrolou	4 684	6 844	6 982	7 935	7 289	7 768
mikro podniky (0-9 zam. osob)	4	5	16	26	8	4
malé podniky (10-49 zam. osob)	127	122	116	197	192	193
střední podniky (50-249 zam. osob)	773	912	838	1 040	1 032	931
velké podniky (250 a více zam. osob)	3 781	5 806	6 012	6 672	6 057	6 639
Podniky celkem	6 931	9 665	10 435	12 090	11 912	13 287
mikro podniky (0-9 zam. osob)	89	116	128	185	145	170
malé podniky (10-49 zam. osob)	507	595	673	875	880	955
střední podniky (50-249 zam. osob)	1 413	1 872	2 038	2 613	2 890	2 982
velké podniky (250 a více zam. osob)	4 922	7 083	7 596	8 417	7 997	9 180

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zam. osob)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	427	536	656	789	878	1 049
mikro podniky (0-9 zam. osob)	16	21	21	30	26	31
malé podniky (10-49 zam. osob)	72	90	106	129	131	145
střední podniky (50-249 zam. osob)	122	182	228	299	353	390
velké podniky (250 a více zam. osob)	217	243	301	332	369	483
Pod zahraniční kontrolou	890	1 300	1 327	1 508	1 385	1 476
mikro podniky (0-9 zam. osob)	1	1	3	5	2	1
malé podniky (10-49 zam. osob)	24	23	22	37	36	37
střední podniky (50-249 zam. osob)	147	173	159	198	196	177
velké podniky (250 a více zam. osob)	718	1 103	1 142	1 268	1 151	1 261
Podniky celkem	1 317	1 836	1 983	2 297	2 263	2 525
mikro podniky (0-9 zam. osob)	17	22	24	35	28	32
malé podniky (10-49 zam. osob)	96	113	128	166	167	181
střední podniky (50-249 zam. osob)	268	356	387	496	549	567
velké podniky (250 a více zam. osob)	935	1 346	1 443	1 599	1 519	1 744

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 4 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) sledovaných podniků**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	512	606	716	796	900	938
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	283	331	401	457	534	550
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	86	99	107	107	120	126
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	60	74	92	97	100	106
Ostatní odvětví	83	102	116	135	146	156
Pod zahraniční kontrolou	204	253	305	324	364	368
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	129	154	200	209	233	235
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	20	30	32	29	35	35
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	25	33	35	38	38	45
Ostatní odvětví	30	36	38	48	58	53
Podniky celkem	716	859	1 021	1 120	1 264	1 306
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	412	485	601	666	767	785
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	106	129	139	136	155	161
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	107	127	135	138	151
Ostatní odvětví	113	138	154	183	204	209

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	2 247	2 821	3 453	4 155	4 623	5 520
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 569	1 934	2 285	2 740	3 197	3 641
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	337	466	548	730	710	1 068
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	162	195	327	309	354	395
Ostatní odvětví	178	227	293	377	362	415
Pod zahraniční kontrolou	4 684	6 844	6 982	7 935	7 289	7 768
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	3 762	5 175	5 223	6 140	5 349	5 445
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	248	501	428	546	674	1 014
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	187	320	506	588	703	853
Ostatní odvětví	487	848	825	660	563	456
Podniky celkem	6 931	9 665	10 435	12 090	11 912	13 287
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 331	7 108	7 508	8 880	8 546	9 086
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	967	976	1 276	1 384	2 082
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	515	833	897	1 058	1 248
Ostatní odvětví	665	1 075	1 118	1 037	924	871

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Domáci	427	536	656	789	878	1 049
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	298	367	434	521	607	692
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	64	88	104	139	135	203
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	31	37	62	59	67	75
Ostatní odvětví	34	43	56	72	69	79
Pod zahraniční kontrolou	890	1 300	1 327	1 508	1 385	1 476
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	715	983	992	1 167	1 016	1 035
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	47	95	81	104	128	193
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	36	61	96	112	134	162
Ostatní odvětví	92	161	157	125	107	87
Podniky celkem	1 317	1 836	1 983	2 297	2 263	2 525
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 013	1 351	1 427	1 687	1 624	1 726
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	184	185	242	263	396
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	98	158	170	201	237
Ostatní odvětví	126	204	212	197	176	165

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 5 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a vlastnictví podniků**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Odvětví (CZ-NACE sekce) vlastnictví podniků	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	412	485	601	666	767	785
soukromé domácí podniky	283	331	401	457	534	550
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	129	154	200	209	233	235
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	106	129	139	136	155	161
soukromé domácí podniky	86	99	107	107	120	126
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	20	30	32	29	35	35
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	107	127	135	138	151
soukromé domácí podniky	60	74	92	97	100	106
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	25	33	35	38	38	45
Ostatní odvětví	113	138	154	183	204	209
soukromé domácí podniky	83	102	116	135	146	156
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	30	36	38	48	58	53
Podniky celkem	716	859	1 021	1 120	1 264	1 306
soukromé domácí podniky	512	606	716	796	900	938
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	204	253	305	324	364	368

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) vlastnictví podniků	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 331	7 108	7 508	8 880	8 546	9 086
soukromé domácí podniky	1 569	1 934	2 285	2 740	3 197	3 641
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	3 762	5 175	5 223	6 140	5 349	5 445
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	967	976	1 276	1 384	2 082
soukromé domácí podniky	337	466	548	730	710	1 068
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	248	501	428	546	674	1 014
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	515	833	897	1 058	1 248
soukromé domácí podniky	162	195	327	309	354	395
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	187	320	506	588	703	853
Ostatní odvětví	665	1 075	1 118	1 037	924	871
soukromé domácí podniky	178	227	293	377	362	415
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	487	848	825	660	563	456
Podniky celkem	6 931	9 665	10 435	12 090	11 912	13 287
soukromé domácí podniky	2 247	2 821	3 453	4 155	4 623	5 520
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	4 684	6 844	6 982	7 935	7 289	7 768

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) vlastnictví podniků	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 013	1 351	1 427	1 687	1 624	1 726
soukromé domácí podniky	298	367	434	521	607	692
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	715	983	992	1 167	1 016	1 035
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	184	185	242	263	396
soukromé domácí podniky	64	88	104	139	135	203
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	47	95	81	104	128	193
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	98	158	170	201	237
soukromé domácí podniky	31	37	62	59	67	75
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	36	61	96	112	134	162
Ostatní odvětví	126	204	212	197	176	165
soukromé domácí podniky	34	43	56	72	69	79
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	92	161	157	125	107	87
Podniky celkem	1 317	1 836	1 983	2 297	2 263	2 525
soukromé domácí podniky	427	536	656	789	878	1 049
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	890	1 300	1 327	1 508	1 385	1 476

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 6 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) podniků a velikosti nepřímé podpory**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost nepřímé podpory (mil. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	412	485	601	666	767	785
méně než 1 mil. Kč	305	350	421	457	528	545
1-4,9 mil. Kč	86	109	141	163	184	179
5-9,9 mil. Kč	8	15	27	25	26	36
10 mil. Kč a více	13	11	12	21	29	25
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	106	129	139	136	155	161
méně než 1 mil. Kč	78	91	97	91	105	103
1-4,9 mil. Kč	23	31	37	35	42	42
5-9,9 mil. Kč	4	3	2	7	2	8
10 mil. Kč a více	1	4	3	3	6	8
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	107	127	135	138	151
méně než 1 mil. Kč	67	78	94	93	93	101
1-4,9 mil. Kč	16	26	24	36	34	39
5-9,9 mil. Kč	2	3	6	3	10	7
10 mil. Kč a více	-	-	3	3	1	4

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) uplatněné výdaje na VaV (mil. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 331	7 108	7 508	8 880	8 546	9 086
méně než 1 mil. Kč	48	51	63	74	90	93
1-4,9 mil. Kč	490	613	664	733	888	887
5-9,9 mil. Kč	334	453	541	645	777	765
10-24,9 mil. Kč	556	779	1 082	1 181	1 224	1 258
25 mil. Kč a více	3 903	5 213	5 158	6 247	5 567	6 083
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	967	976	1 276	1 384	2 082
méně než 1 mil. Kč	15	16	20	14	17	16
1-4,9 mil. Kč	111	139	138	147	161	166
5-9,9 mil. Kč	91	123	129	114	160	190
10-24,9 mil. Kč	166	228	298	314	342	235
25 mil. Kč a více	201	461	390	687	704	1 475
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	515	833	897	1 058	1 248
méně než 1 mil. Kč	11	14	22	18	22	16
1-4,9 mil. Kč	73	107	97	100	83	126
5-9,9 mil. Kč	58	101	115	146	154	174
10-24,9 mil. Kč	134	193	171	283	194	267
25 mil. Kč a více	73	100	428	350	605	666

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost nepřímé podpory (mil. Kč)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 013	1 351	1 427	1 687	1 624	1 726
méně než 1 mil. Kč	102	132	145	168	195	197
1-4,9 mil. Kč	174	233	302	357	380	383
5-9,9 mil. Kč	55	104	196	182	176	246
10 mil. Kč a více	682	882	784	980	872	900
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	184	185	242	263	396
méně než 1 mil. Kč	25	33	33	33	39	36
1-4,9 mil. Kč	48	68	78	79	100	80
5-9,9 mil. Kč	27	26	12	50	12	55
10 mil. Kč a více	11	57	62	80	112	225
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	98	158	170	201	237
méně než 1 mil. Kč	18	25	24	24	23	29
1-4,9 mil. Kč	35	54	53	80	68	82
5-9,9 mil. Kč	14	19	37	21	71	43
10 mil. Kč a více	-	-	45	46	39	84

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 7 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle převažující ekonomické činnosti (vybrané sekce CZ-NACE) a velikosti sledovaných podniků**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zam. osob)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	412	485	601	666	767	785
mikro podniky (0-9 zam. osob)	33	34	53	57	58	59
malé podniky (10-49 zam. osob)	93	109	140	146	165	172
střední podniky (50-249 zam. osob)	158	191	225	256	296	303
velké podniky (250 a více zam. osob)	128	151	183	207	248	251
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	106	129	139	136	155	161
mikro podniky (0-9 zam. osob)	22	22	20	21	22	22
malé podniky (10-49 zam. osob)	52	54	61	59	64	64
střední podniky (50-249 zam. osob)	28	41	43	46	53	59
velké podniky (250 a více zam. osob)	4	12	15	10	16	16
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	85	107	127	135	138	151
mikro podniky (0-9 zam. osob)	25	28	40	42	38	38
malé podniky (10-49 zam. osob)	25	32	38	43	41	50
střední podniky (50-249 zam. osob)	32	44	39	41	45	51
velké podniky (250 a více zam. osob)	3	3	10	9	14	12

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zam. osob)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	5 331	7 108	7 508	8 880	8 546	9 086
mikro podniky (0-9 zam. osob)	24	35	41	65	69	65
malé podniky (10-49 zam. osob)	222	272	309	426	411	470
střední podniky (50-249 zam. osob)	756	1 058	1 186	1 397	1 686	1 701
velké podniky (250 a více zam. osob)	4 328	5 743	5 973	6 991	6 380	6 851
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	585	967	976	1 276	1 384	2 082
mikro podniky (0-9 zam. osob)	17	28	20	14	16	16
malé podniky (10-49 zam. osob)	171	146	195	234	195	197
střední podniky (50-249 zam. osob)	291	330	280	486	537	531
velké podniky (250 a více zam. osob)	106	463	482	541	636	1 338
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	349	515	833	897	1 058	1 248
mikro podniky (0-9 zam. osob)	15	25	24	35	37	63
malé podniky (10-49 zam. osob)	61	110	103	132	121	168
střední podniky (50-249 zam. osob)	230	344	388	418	429	489
velké podniky (250 a více zam. osob)	43	37	318	312	471	528

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce) velikost podniků (počet zam. osob)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 013	1 351	1 427	1 687	1 624	1 726
mikro podniky (0-9 zam. osob)	5	7	8	12	13	12
malé podniky (10-49 zam. osob)	42	52	59	81	78	89
střední podniky (50-249 zam. osob)	144	201	225	265	320	323
velké podniky (250 a více zam. osob)	822	1 091	1 135	1 328	1 212	1 302
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	111	184	185	242	263	396
mikro podniky (0-9 zam. osob)	3	5	4	3	3	3
malé podniky (10-49 zam. osob)	32	28	37	45	37	37
střední podniky (50-249 zam. osob)	55	63	53	92	102	101
velké podniky (250 a více zam. osob)	20	88	91	103	121	254
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	66	98	158	170	201	237
mikro podniky (0-9 zam. osob)	3	5	5	7	7	12
malé podniky (10-49 zam. osob)	12	21	20	25	23	32
střední podniky (50-249 zam. osob)	44	65	74	79	82	93
velké podniky (250 a více zam. osob)	8	7	60	59	89	100

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 8 Nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla (NUTS 3/ kraje)**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Kraj (NUTS 3)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Praha	186	243	272	307	324	333
Středočeský	63	79	87	97	107	113
Jihočeský	26	26	28	33	43	51
Plzeňský	31	29	34	37	47	51
Karlovarský	6	9	7	8	11	14
Ústecký	20	18	33	34	34	37
Liberecký	27	26	34	34	41	43
Královéhradecký	36	43	50	50	61	62
Pardubický	48	52	62	59	74	74
Vysočina	27	30	39	45	43	49
Jihomoravský	100	115	152	159	185	187
Olomoucký	37	45	62	60	63	56
Zlínský	43	54	80	91	113	122
Moravskoslezský	66	90	81	106	118	114
Podniky celkem	716	859	1 021	1 120	1 264	1 306

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Praha	1 478	2 523	2 919	3 435	3 348	4 472
Středočeský	2 480	3 051	2 752	3 309	2 665	2 773
Jihočeský	58	51	77	104	173	174
Plzeňský	808	1 233	927	894	894	960
Karlovarský	20	16	48	93	115	72
Ústecký	82	66	119	106	203	136
Liberecký	247	294	434	582	594	743
Královéhradecký	115	157	176	271	335	271
Pardubický	287	373	561	533	583	504
Vysočina	133	197	725	511	504	451
Jihomoravský	439	555	722	924	936	1 102
Olomoucký	140	200	235	262	206	234
Zlínský	164	231	352	539	668	685
Moravskoslezský	482	719	389	527	688	709
Podniky celkem	6 931	9 665	10 435	12 090	11 912	13 287

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Kraj (NUTS 3)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Praha	281	479	555	653	636	850
Středočeský	471	580	523	629	506	527
Jihočeský	11	10	15	20	33	33
Plzeňský	153	234	176	170	170	182
Karlovarský	4	3	9	18	22	14
Ústecký	16	12	23	20	39	26
Liberecký	47	56	82	111	113	141
Královéhradecký	22	30	33	51	64	51
Pardubický	54	71	107	101	111	96
Vysočina	25	37	138	97	96	86
Jihomoravský	83	105	137	176	178	209
Olomoucký	27	38	45	50	39	45
Zlínský	31	44	67	102	127	130
Moravskoslezský	91	137	74	100	131	135
Podniky celkem	1 317	1 836	1 983	2 297	2 263	2 525

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 9 Nepřímá veřejná podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví (CZ-NACE)**a) Počet soukromých podniků, jež uplatnily odečet výdajů na prováděný VaV z daně příjmu PO**

Název odvětví (CZ NACE kód)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	11	11	27	25	30	29
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	10	8	11	19	21	19
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	7	12	10	11	14	14
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	21	24	31	32	37	41
Farmaceutický průmysl (21)	14	14	16	18	17	16
Gumárenský a plastový průmysl (22)	18	20	30	43	54	48
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	9	18	22	21	30	27
Metalurgický průmysl (24)	9	9	11	14	16	16
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	50	61	76	94	116	123
Elektronický průmysl (26)	43	49	56	55	60	67
Elektrotechnický průmysl (27)	53	55	70	72	81	74
Strojírenský průmysl (28, 331)	102	126	141	150	166	183
Automobilový průmysl (29)	22	29	40	42	44	46
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	14	16	15	20	21	22
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 332)	29	33	45	50	60	60
Zpracovatelský průmysl celkem	412	485	601	666	767	785

b) Uplatněný odečet výdajů na realizaci projektů VaV z daně příjmu PO (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	44	60	112	129	137	102
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	37	31	32	45	71	68
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	8	45	35	46	64	68
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	85	122	201	329	449	452
Farmaceutický průmysl (21)	529	269	277	394	474	324
Gumárenský a plastový průmysl (22)	64	83	138	252	283	286
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	92	110	154	177	156	189
Metalurgický průmysl (24)	14	74	41	92	80	116
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	236	252	351	442	567	577
Elektronický průmysl (26)	225	254	288	387	434	494
Elektrotechnický průmysl (27)	335	412	705	1 083	938	992
Strojírenský průmysl (28, 331)	675	1 241	1 523	1 280	1 474	1 444
Automobilový průmysl (29)	2 186	2 949	2 831	3 225	2 479	2 784
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	726	1 092	561	612	634	719
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 332)	75	115	258	387	306	472
Zpracovatelský průmysl celkem	5 331	7 108	7 508	8 880	8 546	9 086

c) Snížená daň z příjmu PO díky uplatněným výdajům na VaV = nepřímá podpora VaV (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	8	11	21	24	26	19
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	7	6	6	9	13	13
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	2	8	7	9	12	13
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	16	23	38	63	85	86
Farmaceutický průmysl (21)	101	51	53	75	90	61
Gumárenský a plastový průmysl (22)	12	16	26	48	54	54
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	17	21	29	34	30	36
Metalurgický průmysl (24)	3	14	8	18	15	22
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	45	48	67	84	108	110
Elektronický průmysl (26)	43	48	55	74	82	94
Elektrotechnický průmysl (27)	64	78	134	206	178	188
Strojírenský průmysl (28, 331)	128	236	289	243	280	274
Automobilový průmysl (29)	415	560	538	613	471	529
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	138	207	107	116	120	137
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 332)	14	22	49	73	58	90
Zpracovatelský průmysl celkem	1 013	1 351	1 427	1 687	1 624	1 726

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR

Tab. 10 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle velikosti a vlastnictví sledovaných podniků

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zam. osob)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV*				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
	Domácí	870	812	825	735	151	126	163	149	149	716	796	900	938	1 480	1 489	1 489	1 593	1 564	1 564
mikro podniky (0-9 zam. osob)	199	175	170	138	21	14	21	18	18	167	173	162	170	358	338	338	331	310	310	310
malé podniky (10-49 zam. osob)	311	287	312	277	57	44	68	58	58	231	250	287	290	527	517	517	587	555	555	555
střední podniky (50-249 zam. osob)	276	268	252	223	58	57	60	58	58	225	274	323	341	453	487	487	501	514	514	514
velké podniky (250 a více zam. osob)	84	82	91	97	15	11	14	15	15	93	99	128	137	142	147	147	174	185	185	185
Pod zahraniční kontrolou	192	188	185	179	38	41	41	43	43	305	324	364	368	454	470	470	497	498	498	498
mikro podniky (0-9 zam. osob)	12	14	7	8	1	-	2	2	2	15	14	13	8	24	27	27	23	17	17	17
malé podniky (10-49 zam. osob)	39	36	43	32	8	2	3	1	1	37	39	47	53	77	72	72	82	80	80	80
střední podniky (50-249 zam. osob)	73	75	68	70	15	21	16	14	14	116	122	124	130	174	179	179	179	186	186	186
velké podniky (250 a více zam. osob)	68	63	67	69	14	18	20	26	26	137	149	180	177	179	192	192	213	215	215	215
Podniky celkem	1 062	1 000	1 010	914	189	167	204	192	192	1 021	1 120	1 264	1 306	1 934	1 959	1 959	2 090	2 062	2 062	2 062
mikro podniky (0-9 zam. osob)	211	189	177	146	22	14	23	20	20	182	187	175	178	382	365	365	354	327	327	327
malé podniky (10-49 zam. osob)	350	323	355	309	65	46	71	59	59	268	289	334	343	604	589	589	669	635	635	635
střední podniky (50-249 zam. osob)	349	343	320	293	73	78	76	72	72	341	396	447	471	627	666	666	680	700	700	700
velké podniky (250 a více zam. osob)	152	145	158	166	29	29	34	41	41	230	248	308	314	321	339	339	387	400	400	400

Vlastnictví podniků velikost podniků (počet zam. osob)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
	Domácí	3 472	3 107	3 105	2 525	1 575	1 177	1 291	983	983	656	789	878	1 049	5 703	5 073	5 073	5 275	4 556	4 556
mikro podniky (0-9 zam. osob)	289	226	182	136	72	33	23	62	62	21	30	26	31	382	290	290	231	229	229	229
malé podniky (10-49 zam. osob)	830	779	825	553	302	327	411	277	277	106	129	131	145	1 237	1 235	1 235	1 366	974	974	974
střední podniky (50-249 zam. osob)	1 395	1 552	1 705	1 379	1 045	766	761	549	549	228	299	353	390	2 668	2 617	2 617	2 818	2 318	2 318	2 318
velké podniky (250 a více zam. osob)	958	550	393	457	157	50	97	94	94	301	332	369	483	1 416	931	931	859	1 034	1 034	1 034
Pod zahraniční kontrolou	763	621	673	631	155	343	292	549	549	1 327	1 508	1 385	1 476	2 244	2 472	2 472	2 350	2 656	2 656	2 656
mikro podniky (0-9 zam. osob)	23	34	8	5	2	-	2	1	1	3	5	2	1	28	39	39	12	6	6	6
malé podniky (10-49 zam. osob)	52	53	71	51	15	4	3	13	13	22	37	36	37	90	94	94	111	101	101	101
střední podniky (50-249 zam. osob)	323	284	265	190	94	250	141	135	135	159	198	196	177	577	732	732	601	502	502	502
velké podniky (250 a více zam. osob)	364	258	329	385	43	90	146	400	400	1 142	1 268	1 151	1 261	1 550	1 608	1 608	1 625	2 047	2 047	2 047
Podniky celkem	4 235	3 728	3 778	3 156	1 730	1 520	1 583	1 532	1 532	1 983	2 297	2 263	2 525	7 948	7 545	7 545	7 625	7 212	7 212	7 212
mikro podniky (0-9 zam. osob)	312	260	191	140	73	33	25	63	63	24	35	28	32	410	328	328	244	236	236	236
malé podniky (10-49 zam. osob)	882	832	896	604	317	331	414	290	290	128	166	167	181	1 327	1 329	1 329	1 477	1 075	1 075	1 075
střední podniky (50-249 zam. osob)	1 718	1 837	1 969	1 569	1 139	1 016	901	684	684	387	496	549	567	3 245	3 349	3 349	3 419	2 820	2 820	2 820
velké podniky (250 a více zam. osob)	1 322	800	722	842	200	139	243	494	494	1 443	1 599	1 519	1 744	2 966	2 539	2 539	2 484	3 081	3 081	3 081

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GfR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

Tab. 11 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle vlastnictví a odvětví (CZ-NACE) sledovaných podniků

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV*				
	2012	2013	2014	2015	2015	2012	2013	2014	2015	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015		
	Domácí	870	812	825	735	149	151	126	163	149	716	796	900	938	1 480	1 489	1 593	1 564		
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	349	333	331	282	62	68	55	70	62	401	457	534	550	685	715	773	761			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	92	91	96	79	35	30	25	36	35	107	107	120	126	276	272	281	266			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	216	202	209	189	29	25	24	33	29	92	97	100	106	194	186	209	192			
Ostatní odvětví	213	186	189	185	23	28	22	24	23	116	135	146	156	325	316	330	345			
Pod zahraniční kontrolou	192	188	185	179	43	38	41	41	43	305	324	364	368	454	470	497	498			
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	107	103	99	94	27	20	27	27	27	200	209	233	235	273	276	289	292			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	14	14	17	14	4	6	3	3	4	32	29	35	35	65	66	68	72			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	37	35	36	34	9	8	7	6	9	35	38	38	45	46	48	52	48			
Ostatní odvětví	34	36	33	37	3	4	4	5	3	38	48	58	53	70	80	88	86			
Podniky celkem	1 062	1 000	1 010	914	192	189	167	204	192	1 021	1 120	1 264	1 306	1 934	1 959	2 090	2 062			
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	456	436	430	376	89	88	82	97	89	601	666	767	785	958	991	1 062	1 053			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	106	105	113	93	39	36	28	39	39	139	136	155	161	341	338	349	338			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	253	237	245	223	38	33	31	39	38	127	135	138	151	240	234	261	240			
Ostatní odvětví	247	222	222	222	26	32	26	29	26	154	183	204	209	395	396	418	431			

Vlastnictví podniků odvětví podniků (CZ-NACE sekce)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV				
	2012	2013	2014	2015	2015	2012	2013	2014	2015	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015		
	Domácí	3 472	3 107	3 105	2 525	983	1 575	1 177	1 291	983	656	789	878	1 049	5 703	5 073	5 275	4 556		
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 302	1 135	1 020	789	475	280	191	311	475	434	521	607	692	2 016	1 846	1 938	1 956			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	603	589	751	628	114	184	309	123	114	104	139	135	203	890	1 037	1 008	944			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 108	935	967	843	250	918	387	630	250	62	59	67	75	2 088	1 381	1 665	1 168			
Ostatní odvětví	459	448	367	264	144	193	289	227	144	56	72	69	79	708	809	664	487			
Pod zahraniční kontrolou	191	187	184	178	549	155	343	292	549	1 327	1 508	1 385	1 476	1 672	2 038	1 861	2 203			
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	421	317	334	363	179	50	141	107	179	992	1 167	1 016	1 035	1 463	1 624	1 458	1 576			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	32	30	102	76	148	11	53	34	148	81	104	128	193	125	188	264	417			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	278	221	203	158	221	78	129	148	221	96	112	134	162	452	462	484	541			
Ostatní odvětví	32	53	33	34	1	16	20	3	1	157	125	107	87	205	199	143	122			
Podniky celkem	3 663	3 294	3 289	2 703	1 532	1 730	1 520	1 583	1 532	1 983	2 297	2 263	2 525	7 375	7 111	7 136	6 759			
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 723	1 452	1 355	1 152	654	330	331	418	654	1 427	1 687	1 624	1 726	3 479	3 470	3 396	3 533			
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	634	620	853	703	262	195	363	157	262	185	242	263	396	1 015	1 225	1 273	1 361			
Profesní, vědecké a technické činnosti (CZ NACE: M)	1 386	1 156	1 170	1 001	471	996	517	778	471	158	170	201	237	2 541	1 843	2 149	1 710			
Ostatní odvětví	492	501	401	298	145	209	309	231	145	212	197	176	165	913	1 007	807	609			

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GfR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

Tab. 12 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle odvětví (CZ-NACE) a vlastnictví sledovaných podniků

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci v nich prováděných VaV projektů

Odvětví (CZ-NACE sekce)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV*				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Vlastnictví podniků																				
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	456	436	430	376	88	82	97	89	601	666	767	785	958	991	1 062	1 053				
soukromé domácí podniky	349	333	331	282	68	55	70	62	401	457	534	550	685	715	773	761				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	107	103	99	94	20	27	27	27	200	209	233	235	273	276	289	292				
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	106	105	113	93	36	28	39	39	139	136	155	161	341	338	349	338				
soukromé domácí podniky	92	91	96	79	30	25	36	35	107	107	120	126	276	272	281	266				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	14	14	17	14	6	3	3	4	32	29	35	35	65	66	68	72				
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	253	237	245	223	33	31	39	38	127	135	138	151	240	234	261	240				
soukromé domácí podniky	216	202	209	189	25	24	33	29	92	97	100	106	194	186	209	192				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	37	35	36	34	8	7	6	9	35	38	38	45	46	48	52	48				
Ostatní odvětví	247	222	222	222	32	26	29	26	154	183	204	209	395	396	418	431				
soukromé domácí podniky	213	186	189	185	28	22	24	23	116	135	146	156	325	316	330	345				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	34	36	33	37	4	4	5	3	38	48	58	53	70	80	88	86				
Podniky celkem	1 062	1 000	1 010	914	189	167	204	192	1 021	1 120	1 264	1 306	1 934	1 959	2 090	2 062				
soukromé domácí podniky	870	812	825	735	151	126	163	149	716	796	900	938	1 480	1 489	1 593	1 564				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	192	188	185	179	38	41	41	43	305	324	364	368	454	470	497	498				

b) Velikost využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)

Odvětví (CZ-NACE sekce)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Vlastnictví podniků																				
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 723	1 452	1 355	1 152	330	331	418	654	1 427	1 687	1 624	1 726	3 479	3 470	3 396	3 533				
soukromé domácí podniky	1 302	1 135	1 020	789	280	191	311	475	434	521	607	692	2 016	1 846	1 938	1 956				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	421	317	334	363	50	141	107	179	992	1 167	1 016	1 035	1 463	1 624	1 458	1 576				
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	634	620	853	703	195	363	157	262	185	242	263	396	1 015	1 225	1 273	1 361				
soukromé domácí podniky	603	589	751	628	184	309	123	114	104	139	135	203	890	1 037	1 008	944				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	32	30	102	76	11	53	34	148	81	104	128	193	125	188	264	417				
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	1 386	1 156	1 170	1 001	996	517	778	471	158	170	201	237	2 541	1 843	2 149	1 710				
soukromé domácí podniky	1 108	935	967	843	918	387	630	250	62	59	67	75	2 088	1 381	1 665	1 168				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	278	221	203	158	78	129	148	221	96	112	134	162	452	462	484	541				
Ostatní odvětví	492	501	401	298	209	309	231	145	212	197	176	165	913	1 007	807	609				
soukromé domácí podniky	459	448	367	264	193	289	227	144	56	72	69	79	708	809	664	487				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	32	53	33	34	16	20	3	1	157	125	107	87	205	199	143	122				
Podniky celkem	4 235	3 728	3 778	3 156	1 730	1 520	1 583	1 532	1 983	2 297	2 263	2 525	7 948	7 545	7 625	7 212				
soukromé domácí podniky	3 472	3 107	3 105	2 525	1 575	1 177	1 291	983	656	789	878	1 049	5 703	5 073	5 275	4 556				
soukromé podniky pod zahraniční kontrolou	763	621	673	631	155	343	292	549	1 327	1 508	1 385	1 476	2 244	2 472	2 350	2 656				

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GfR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

Tab. 13 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle odvětví (CZ-NACE) a velikosti sledovaných podniků

Odvětví (vybrané sekce CZ-NACE) velikost podniků (počet zam. osob)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV*														
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016										
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	456	436	429	375	375	88	82	97	87	87	601	666	767	785	785	961	995	1 088	1 059	1 059										
mikro podniky (0-9 zam. osob)	42	34	33	30	30	10	4	6	7	7	53	57	58	59	59	93	88	91	91	91										
malé podniky (10-49 zam. osob)	112	102	105	77	77	18	13	21	16	16	140	146	165	172	172	240	232	255	242	242										
střední podniky (50-249 zam. osob)	184	184	169	143	143	38	43	45	38	38	225	256	296	303	303	373	397	413	410	410										
velké podniky (250 a více zam. osob)	118	116	122	125	125	22	22	25	26	26	183	207	248	251	251	255	278	309	316	316										
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	106	105	113	93	93	35	27	39	39	39	139	136	155	161	161	348	345	359	348	348										
mikro podniky (0-9 zam. osob)	26	25	24	14	14	3	3	5	4	4	20	21	22	22	22	107	104	104	93	93										
malé podniky (10-49 zam. osob)	45	47	56	50	50	19	13	21	19	19	61	59	64	64	64	124	128	144	137	137										
střední podniky (50-249 zam. osob)	29	29	26	21	21	10	9	10	11	11	43	46	53	59	59	101	95	88	95	95										
velké podniky (250 a více zam. osob)	6	4	7	8	8	3	2	3	5	5	15	10	16	16	16	16	18	23	23	23										
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	252	236	245	222	222	32	30	38	38	38	127	135	138	151	151	243	236	264	243	243										
mikro podniky (0-9 zam. osob)	72	68	67	59	59	2	2	5	4	4	40	42	38	38	38	47	45	46	37	37										
malé podniky (10-49 zam. osob)	96	91	107	91	91	13	11	18	14	14	38	43	41	50	50	113	108	124	109	109										
střední podniky (50-249 zam. osob)	75	69	61	58	58	16	15	12	13	13	39	41	45	51	51	64	70	74	76	76										
velké podniky (250 a více zam. osob)	9	8	10	14	14	1	2	3	7	7	10	9	14	12	12	19	13	20	21	21										
b) Velikost využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)											Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV				
Odvětví (vybrané sekce CZ-NACE) velikost podniků (počet zam. osob)	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016					
Zpracovatelský průmysl (CZ NACE: C)	1 723	1 452	1 355	1 152	1 152	330	331	418	654	654	1 427	1 687	1 624	1 726	1 726	3 479	3 470	3 396	3 533	3 533										
mikro podniky (0-9 zam. osob)	74	46	25	29	29	55	8	10	49	49	8	12	13	12	12	137	67	48	90	90										
malé podniky (10-49 zam. osob)	229	200	179	133	133	48	29	74	92	92	59	81	78	89	89	336	310	331	314	314										
střední podniky (50-249 zam. osob)	653	583	551	427	427	160	188	170	317	317	225	265	320	323	323	1 039	1 037	1 041	1 067	1 067										
velké podniky (250 a více zam. osob)	766	622	600	563	563	66	107	164	197	197	1 135	1 328	1 212	1 302	1 302	1 967	2 057	1 976	2 062	2 062										
Informační a komunikační činnosti (CZ NACE: J)	634	620	853	703	703	195	363	157	262	262	185	242	263	396	396	1 015	1 225	1 273	1 361	1 361										
mikro podniky (0-9 zam. osob)	38	35	36	23	23	5	2	4	2	2	4	3	3	3	3	47	39	43	28	28										
malé podniky (10-49 zam. osob)	110	131	149	99	99	45	34	45	48	48	37	45	37	37	37	192	209	231	184	184										
střední podniky (50-249 zam. osob)	74	421	630	524	524	21	311	70	62	62	53	92	102	101	101	149	824	802	687	687										
velké podniky (250 a více zam. osob)	412	33	38	57	57	124	17	37	150	150	91	103	121	254	254	628	153	196	462	462										
Profesní, vědecké a technické činn. (CZ NACE: M)	1 386	1 156	1 170	1 001	1 001	996	517	778	471	471	158	170	201	237	237	2 541	1 843	2 149	1 710	1 710										
mikro podniky (0-9 zam. osob)	113	83	94	63	63	2	3	4	2	2	5	7	7	12	12	119	93	105	76	76										
malé podniky (10-49 zam. osob)	310	269	365	243	243	74	36	104	69	69	20	25	23	32	32	404	330	492	344	344										
střední podniky (50-249 zam. osob)	843	686	652	501	501	912	463	629	256	256	74	79	82	93	93	1 829	1 229	1 362	851	851										
velké podniky (250 a více zam. osob)	121	118	59	195	195	8	15	40	143	143	60	59	89	100	100	189	192	189	438	438										

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GfR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

Tab. 14 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV v soukromých podnicích v ČR podle jejich sídla (CZ NUTS 3/kraje)

CZ NUTS 3 (Kraj)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV*				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Praha	288	272	272	226	42	39	52	40	272	307	324	333	531	554	572	543				
Středočeský	99	89	90	91	21	17	20	19	87	97	107	113	180	180	187	191				
Jihočeský	31	30	34	36	7	5	4	7	28	33	43	51	55	61	69	80				
Píseňský	36	40	41	37	7	8	12	17	34	37	47	51	64	72	74	79				
Karlovarský	8	10	11	9	2	1	2	2	7	8	11	14	13	15	20	20				
Ústecký	35	31	29	28	2	3	4	4	33	34	34	37	65	57	64	60				
Liberecký	28	24	33	28	9	7	9	8	34	34	41	43	59	57	74	72				
Královéhradecký	46	45	42	39	13	10	8	8	50	50	61	62	88	88	97	99				
Pardubický	62	59	55	45	10	9	15	10	62	59	74	74	111	102	113	104				
Vysočina	33	32	35	39	6	5	8	5	39	45	43	49	67	72	73	82				
Jihomoravský	183	162	166	163	34	30	33	38	152	159	185	187	317	304	332	336				
Olomoucký	47	51	53	52	6	4	11	11	62	60	63	56	99	103	111	101				
Zlínský	64	61	64	53	13	11	10	9	80	91	113	122	137	136	157	162				
Moravskoslezský	102	94	85	68	17	18	16	14	81	106	118	114	174	188	188	173				
Podniky celkem	1 062	1 000	1 010	914	189	167	204	192	1 021	1 120	1 264	1 306	1 960	1 993	2 131	2 102				

CZ NUTS 3 (Kraj)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Praha	1 242	1 151	1 249	999	234	530	369	316	555	653	636	850	2 031	2 334	2 254	2 164				
Středočeský	351	306	354	197	38	82	67	89	523	629	506	527	912	1 017	927	813				
Jihočeský	119	84	78	77	20	6	3	47	15	20	33	33	153	109	114	157				
Píseňský	185	150	134	200	182	191	117	111	176	170	170	182	543	511	421	493				
Karlovarský	7	6	7	6	14	2	2	7	9	18	22	14	30	26	31	27				
Ústecký	140	135	120	83	46	48	124	105	23	20	39	26	209	203	282	213				
Liberecký	276	220	278	209	714	102	132	29	82	111	113	141	1 072	432	523	379				
Královéhradecký	185	171	150	155	45	85	359	141	33	51	64	51	264	307	573	347				
Pardubický	242	197	176	145	32	44	67	58	107	101	111	96	380	343	353	299				
Vysočina	128	120	129	158	17	22	72	59	138	97	96	86	283	239	297	303				
Jihomoravský	611	555	576	460	280	214	110	394	137	176	178	209	1 028	945	884	1 064				
Olomoucký	195	162	182	172	15	4	32	12	45	50	39	45	254	216	254	229				
Zlínský	249	252	163	150	35	37	39	62	67	102	127	130	351	391	329	342				
Moravskoslezský	304	219	183	144	60	154	90	102	74	100	131	135	437	473	404	381				
Podniky celkem	4 235	3 728	3 778	3 156	1 730	1 520	1 583	1 532	1 983	2 297	2 263	2 525	7 948	7 545	7 625	7 212				

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GfR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

Tab. 15 Přímá a nepřímá veřejná podpora VaV ve zpracovatelském průmyslu v ČR podle odvětví (CZ-NACE)

a) Počet soukromých podniků, jež využily veřejnou podporu pro realizaci v nich prováděných VaV projektů

Název odvětví (CZ NACE kód)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV*				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	24	25	25	31	31	2	2	1	1	4	27	25	30	29	29	51	49	50	55	55
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	13	11	10	7	7	-	1	1	3	3	11	19	21	19	19	22	29	30	26	26
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	5	5	5	8	8	4	2	1	2	2	10	11	14	14	14	16	16	18	21	21
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	35	36	43	37	37	5	5	7	7	7	31	32	37	41	41	61	60	70	67	67
Farmaceutický průmysl (21)	15	14	15	15	15	4	3	3	4	4	16	18	17	16	16	25	25	23	24	24
Gumárenský a plastový průmysl (22)	19	22	22	25	25	5	8	6	6	7	30	43	54	48	48	48	62	71	71	71
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	21	18	16	16	16	4	2	2	3	3	22	21	30	27	27	40	38	43	43	43
Metalurgický průmysl (24)	17	13	12	10	10	4	1	1	1	1	11	14	16	16	16	24	22	22	20	20
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	48	51	46	34	34	7	7	13	10	10	76	94	116	123	123	113	128	144	144	144
Elektronický průmysl (26)	44	45	41	35	35	10	10	16	9	9	56	55	60	67	67	86	87	93	93	93
Elektrotechnický průmysl (27)	41	36	35	29	29	11	7	12	7	7	70	72	81	74	74	100	96	107	94	94
Strojírenský průmysl (28, 331)	95	92	94	77	77	17	16	18	16	16	141	150	166	183	183	216	225	234	245	245
Automobilový průmysl (29)	19	14	16	12	12	1	6	4	4	4	40	42	44	46	46	52	51	52	51	51
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	20	19	17	13	13	5	7	6	3	3	15	20	21	22	22	29	32	30	27	27
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 332)	40	35	32	26	26	9	5	7	7	7	45	50	60	60	60	78	75	81	78	78
Zpracovatelský průmysl celkem	456	436	429	375	375	88	82	97	87	87	601	666	767	785	785	961	995	1 068	1 059	1 059

b) Velikost využité veřejné podpory pro realizaci prováděných VaV projektů v soukromých podnicích (mil. Kč)

Název odvětví (CZ NACE kód)	Přímá domácí					Přímá zahraniční					Nepřímá					Celková veřejná podpora VaV				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Potravinářský a nápojový průmysl (10-12)	34	21	23	22	22	12	3	0	6	6	21	24	26	19	19	67	48	49	47	47
Textilní, oděvní a obuvnický průmysl (13-15)	13	13	8	7	7	-	1	2	26	13	6	9	13	13	13	19	22	23	45	45
Dřevozpracující a papírenský průmysl (16-17, 31)	8	8	6	10	10	3	0	4	4	4	7	9	12	13	13	25	20	18	27	27
Petrochemický a chemický průmysl (19-20)	71	76	60	76	76	10	52	46	55	55	38	63	85	86	86	119	191	192	217	217
Farmaceutický průmysl (21)	55	75	116	54	54	12	6	6	88	88	53	75	90	61	61	119	155	213	203	203
Gumárenský a plastový průmysl (22)	49	67	72	76	76	8	36	11	52	52	26	48	54	54	54	83	151	137	182	182
Průmysl skla, keramiky, porcelánu a stavebních hmot (23)	40	31	25	26	26	16	3	2	12	12	29	34	30	36	36	85	68	56	73	73
Metalurgický průmysl (24)	68	48	66	76	76	11	0	-	15	15	8	18	15	22	22	87	65	82	113	113
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (25)	116	111	77	66	66	15	18	96	66	66	67	84	108	110	110	198	213	281	241	241
Elektronický průmysl (26)	226	196	186	209	209	40	28	43	24	24	55	74	82	94	94	320	297	311	327	327
Elektrotechnický průmysl (27)	143	109	106	118	118	35	17	33	25	25	134	206	178	188	188	311	332	317	331	331
Strojírenský průmysl (28, 331)	423	343	260	206	206	63	64	82	69	69	289	243	280	274	274	775	650	622	549	549
Automobilový průmysl (29)	113	47	119	50	50	7	54	22	36	36	538	613	471	529	529	658	714	612	614	614
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (30)	231	191	109	61	61	15	18	34	23	23	107	116	120	137	137	352	325	264	221	221
Ostatní zpracovatelský průmysl (18, 32, 332)	133	116	123	97	97	77	29	41	155	155	49	73	58	90	90	259	219	222	342	342
Zpracovatelský průmysl celkem	1 723	1 452	1 355	1 152	1 152	330	331	418	654	654	1 427	1 687	1 624	1 726	1 726	3 479	3 470	3 396	3 533	3 533

Zdroj dat: ČSÚ podle administrativních dat GFR, ČSÚ - šetření o VaV (VTR 5-01)

* Počet podniků, které využily v daném roce některou z forem veřejné podpory VaV. Nemusí se rovnat součtu podniků, které využily jednotlivé formy veřejné podpory.

Tab. 16 Podíl přímé (domácí) a nepřímé veřejné podpory VaV na HDP u podniků – mezinárodní srovnání (vybrané země)

Země	Celková veřejná podpora VaV	Nepřímá veřejná podpora VaV	Přímá veřejná podpora VaV
EU			
Francie (2013)	0,39%	0,27%	0,12%
Irsko (2014)	0,36%	0,29%	0,07%
Maďarsko (2014)	0,31%	0,15%	0,16%
Belgie (2012)	0,30%	0,20%	0,10%
Rakousko (2014)	0,27%	0,13%	0,14%
Slovinsko (2014)	0,24%	0,10%	0,14%
Spojené království (2014)	0,23%	0,13%	0,10%
Nizozemsko (2014)	0,17%	0,15%	0,02%
Česká republika (2014)	0,16%	0,05%	0,11%
Portugalsko (2014)	0,15%	0,10%	0,05%
Švédsko (2014)	0,13%	0,00%	0,13%
Dánsko (2014)	0,10%	0,06%	0,04%
Španělsko (2014)	0,09%	0,03%	0,06%
Řecko (2014)	0,08%	0,05%	0,03%
Estonsko (2014)	0,07%	0,00%	0,07%
Německo (2014)	0,07%	0,00%	0,07%
Finsko (2014)	0,07%	0,01%	0,06%
Itálie (2013)	0,05%	0,00%	0,05%
Polsko (2014)	0,05%	0,00%	0,05%
Rumunsko (2014)	0,04%	0,01%	0,03%
Litva (2014)	0,02%	0,01%	0,01%
Slovensko (2014)	0,01%	0,00%	0,01%
Lotyšsko (2014)	0,01%	0,00%	0,00%
Ostatní			
Ruská federace (2011)	0,39%	0,02%	0,37%
Jižní Korea (2014)	0,36%	0,19%	0,17%
USA (2013)	0,25%	0,07%	0,18%
Austrálie (2013)	0,20%	0,17%	0,03%
Kanada (2014)	0,18%	0,15%	0,03%
Japonsko (2014)	0,17%	0,14%	0,03%
Island (2014)	0,17%	0,06%	0,11%
Norsko (2014)	0,15%	0,07%	0,08%
Čína (2013)	0,13%	0,06%	0,07%
Brazílie (2013)	0,08%	0,03%	0,05%
Turecko (2014)	0,08%	0,04%	0,04%
Nový Zéland (2013)	0,06%	0,00%	0,06%
Mexiko (2014)	0,06%	0,00%	0,06%
Jihoafrická republika (2012)	0,05%	0,03%	0,02%
Švýcarsko (2012)	0,02%	0,00%	0,02%
Chile (2014)	0,02%	0,01%	0,01%

Zdroj: OECD, 2017

PŘÍLOHY

P1: Nástroje veřejné podpory podnikového výzkumu a vývoje

Orgány veřejné správy a další pověřené veřejné instituce (ministerstva, výzkumné agentury apod.) jsou v současnosti vybaveny dvěma hlavními skupinami nástrojů, jimiž mohou intervenovat ve prospěch rozvoje podnikového VaV. Těmito hlavními skupinami jsou *přímá veřejná podpora VaV* a *nepřímá veřejná podpora VaV*. Nepřímá veřejná podpora VaV jako poměrně nový nástroj veřejné podpory VaV v soukromých podnicích je v současnosti hojně využívána ve většině vyspělých zemí světa¹.

Přímou veřejnou podporou VaV stát usiluje o spravedlivé a smysluplné dělení a alokaci veřejných finančních prostředků. Finanční podporou chce podnitit, urychlit či zefektivnit výzkumnou a vývojovou činnost. Přímé investice do VaV souvisí s ambicemi národních vlád rozvíjet a udržovat úspěšné a dostatečně robustní národní (příp. mezinárodní) institucionální a lidské základny VaV. Vlády se při distribuci přímé veřejné podpory VaV opírají o komplexní legislativní zázemí a organizační soustavu pověřených orgánů (správce kapitol státního rozpočtu, samosprávné celky, agentury aj.). Žadatelé o finanční podporu VaV předkládají zmocněným orgánům výzkumné záměry a projekty k posouzení jejich formálních i obsahových kvalit. Hodnotící orgány jim, s přihlédnutím k objemu disponibilních zdrojů a vlastním prioritám, zkušenostem schválí (příp. neschválí) finanční podporu. U přímé podpory obecně rozlišujeme dvojí podobu: *účelovou podporou* (v případě ČR sem spadá grantový projekt, programový projekt, specifický vysokoškolský výzkum, rozsáhlejší infrastrukturu sloužící VaV) a *institucionální podporu* (v případě ČR se jedná o podporu dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace, podporu mezinárodní spolupráce ve VaV, podporu operačních programů VaV).

Nepřímá veřejná podpora VaV rozšiřuje instrumentárium finančních podpor z veřejných zdrojů. Podnikatelské subjekty provádějící VaV mohou být státem zvýhodněni při uplatňování vlastních zdrojů určených na VaV. Nepřímá veřejná podpora VaV obecně zahrnuje velmi pestrou škálu nástrojů, jejichž kombinace se v jednotlivých ekonomikách různí. Skladba nástrojů nepřímé veřejné podpory VaV je přirozenou výslednicí odlišných tradic a širších strategických a konceptuálních rámců národních politik v oblasti podpory VaV.

Z existujících nástrojů nepřímé veřejné podpory VaV jsou v současnosti nejčastěji uplatňovány:

- i. Odčitatelné neinvestiční výdaje na VaV od běžných příjmů.* Tento nástroj je využíván prakticky ve všech členských zemích EU a OECD. Východiskem plošných, neutrálních opatření je předpoklad, že hlavním smyslem investic je tvorba zisku, jež zdaňován je.
- ii. Daňové dobropisy* (slevy na dani, tax credit). Jsou procentuálně stanovenými částkami od vypočtené daně, jež zůstává podnikatelským subjektům podporujícím VaV. Může být stanovena pevnou sazbou (*fix rate*), případně variabilní sazbou odvislou od přírůstku výdajů na VaV (*incremental rate*) plynoucí ze srovnání s referenčním obdobím. Opět jde o nástroj hojně užívaný v zemích EU a OECD.
- iii. Odpočty od základu daně* spočívají ve snižování daňového základu o stanovený podíl výdajů na VaV.
- iv. Zvláštní daňové pobídky* např. na podporu tvorby kvalifikovaných pracovních míst.
- v. Daňové úlevy pro malé a střední podniky.*
- vi. Urychlené odpisování investic* souvisejících s VaV.
- vii. Osvobození od celních povinností* – např. při dovozu zařízení pro potřeby VaV.
- viii. Snižování odvodů za pracovníky VaV.*
- ix. Mechanismy garancí* za úvěry, leasing, akcie apod.
- x. Zvýhodněné úvěry.*
- xi. Podpora rizikového kapitálu.*
- xii.) Zvýhodněný pronájem nemovitého majetku* (infrastruktury) ve vlastnictví státu.

Podniky mohou pro své výzkumné a vývojové činnosti využít také **zahraniční veřejnou podporu**. V případě zemí EU se jedná o různé fondy zaměřené účelově na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

¹ Více informací o podobě používané nepřímé veřejné podpory VaV v jednotlivých zemích OECD je k dispozici na následujícím odkazu: <http://www.oecd.org/innovation/rd-tax-stats.htm>

P2. Legislativní příloha

Plné znění § 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu

§ 34 Položky odčitatelné od základu daně

1. Od základu daně lze odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje. U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, se daňová ztráta upraví o část základu daně nebo část daňové ztráty veřejné obchodní společnosti; přitom tato část základu daně nebo daňové ztráty se stanoví ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk podle společenské smlouvy, jinak rovným dílem. U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, se daňová ztráta upraví o část základu daně nebo část daňové ztráty komanditní společnosti určené ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk nebo ztráta komanditní společnosti podle zvláštního právního předpisu. Poprvé lze tohoto ustanovení použít u daňové ztráty vzniklé za zdaňovací období roku 1993. U akciové společnosti, u níž došlo k přeměně z investičního fondu na jiný podnikatelský subjekt, lze odečíst daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena investičnímu fondu počínaje zdaňovacím obdobím 1996. U poplatníka uvedeného v § 2 lze od základu daně odečíst ztrátu vzniklou za předchozí zdaňovací období nebo jeho část podle § 5 a uvedenou v daňovém přiznání, nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po zdaňovacím období, ve kterém byla v daňovém přiznání uvedena.
2. Pro stanovení daňové ztráty, kterou lze podle odstavce 1 odečíst, platí ustanovení § 23 až 33 a § 38n. U komanditní společnosti se daňová ztráta snižuje o částku připadající komplementářům.
3. Ustanovení odstavců 1 a 2 se nevztahují na obecně prospěšné společnosti, s výjimkou obecně prospěšných společností, které jsou vysokou školou nebo poskytovateli zdravotních služeb, kteří mají oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby.
4. Od základu daně lze odečíst odpočet na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělávání.
5. Pokud není možné odpočet na podporu výzkumu a vývoje nebo odpočet na podporu odborného vzdělávání odečíst z důvodu nízkého základu daně nebo daňové ztráty, lze je odečíst nejpozději ve třetím období následujícím po období, ve kterém vznikly.

§ 34a Výše odpočtu na podporu výzkumu a vývoje

1. Odpočet na podporu výzkumu a vývoje činí součet
 - a. 100 % výdajů vynaložených v období na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu, které nepřevyšují úhrn výdajů vynaložených v rozhodné době na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu, a
 - b. 110 % výdajů vynaložených v období na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu, které převyšují úhrn výdajů vynaložených v rozhodné době na realizaci projektu výzkumu a vývoje zahrnovaných do odpočtu.
2. Rozhodnou dobou se pro účely odpočtu na podporu výzkumu a vývoje rozumí doba, která
 - a. končí dnem předcházejícím dni, ve kterém začíná období, a
 - b. je stejně dlouhá jako období.
3. Obdobím se pro účely odpočtu na podporu výzkumu a vývoje rozumí
 - a. zdaňovací období, nebo
 - b. období, za které se podává daňové přiznání.

§ 34b Výdaje vynaložené na výzkum a vývoj zahrnované do odpočtu

1. Výdaji vynaloženými na výzkum a vývoj zahrnovanými do odpočtu se rozumí výdaje (náklady), které
 - a. poplatník vynaložil při realizaci projektu výzkumu a vývoje na
 1. experimentální či teoretické práce,
 2. projekční a konstrukční práce,
 3. výpočty,
 4. návrhy technologií,
 5. výrobu funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části související s realizací projektu výzkumu a vývoje,
 - b. jsou výdaji (náklady) na dosažení zajištění a udržení příjmů a
 - c. jsou evidovány odděleně od ostatních výdajů (nákladů).
2. Výdaji vynaloženými na výzkum a vývoj zahrnovanými do odpočtu nejsou
 - a. výdaje (náklady), na něž byla být jen z části poskytnuta podpora z veřejných zdrojů,
 - b. výdaje (náklady) na služby, s výjimkou výdajů (nákladů) na
 1. služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které jsou pořízené od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace vymezené v zákoně upravujícím podporu výzkumu a vývoje pro účely poskytování podpory, a to v podobě činností uvedených v odstavci 1 písm. a),
 2. služby, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které spočívají v ověření nebo prokázání toho, že výsledek výzkumu a vývoje splňuje požadavky stanovené právními předpisy, pokud výdaje na ověření nebo prokázání nebyly zahrnuty do odpočtu u jiného poplatníka,
 3. úplatu u finančního leasingu hmotného movitého majetku, která souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje,
 - c. licenční poplatky,
 - d. výdaje (náklady) na nehmotné výsledky výzkumu a vývoje pořízené od jiných osob s výjimkou těch, které souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje a které jsou pořízeny od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace vymezené v zákoně upravujícím podporu výzkumu a vývoje pro účely poskytování podpory.
3. Pokud výdaje (náklady) podle odstavce 1 souvisejí s realizací projektů výzkumu a vývoje pouze zčásti, zahrnují se do výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu pouze jejich poměrné části.

§ 34c Projekt výzkumu a vývoje

1. Projektem výzkumu a vývoje se rozumí dokument, ve kterém poplatník před zahájením řešení projektu výzkumu a vývoje vymezí svou činnost ve výzkumu a vývoji podle zákona upravujícího podporu výzkumu a vývoje a který obsahuje
 - a. základní identifikační údaje o poplatníkovi, kterými jsou
 1. obchodní firma nebo název a adresa sídla poplatníka, je-li poplatníkem daně z příjmů právnických osob,
 2. jméno, adresa sídla podnikatele a adresa místa trvalého pobytu poplatníka, je-li poplatníkem daně z příjmů fyzických osob,
 3. daňové identifikační číslo, pokud bylo přiděleno,
 - b. dobu řešení projektu, kterou je doba ode dne zahájení do dne ukončení řešení projektu,
 - c. cíle projektu, které jsou dosažitelné v době řešení projektu a vyhodnotitelné po jeho ukončení,
 - d. předpokládané celkové výdaje (náklady) na řešení projektu a předpokládané výdaje (náklady) v jednotlivých letech řešení projektu,
 - e. jména všech osob, které budou odborně zajišťovat řešení projektu s uvedením jejich kvalifikace a formy pracovněprávního vztahu k poplatníkovi,
 - f. způsob kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků,
 - g. den a místo schválení projektu,
 - h. jméno a podpis odpovědné osoby za projekt výzkumu a vývoje.

2. Projekt výzkumu a vývoje musí být schválen poplatníkem před zahájením jeho řešení.
3. Odpovědná osoba za projekt výzkumu a vývoje odpovídá za splnění podmínek daných tímto zákonem pro projekt výzkumu a vývoje. Odpovědnou osobou je u poplatníka daně z příjmů
 - a. fyzických osob tento poplatník,
 - b. právnických osob jeho statutární orgán nebo člen tohoto orgánu.

§ 34d Odpočet na podporu výzkumu a vývoje u společníků osobních obchodních společností

1. U poplatníka, který je společníkem veřejné obchodní společnosti, lze odpočet na podporu výzkumu a vývoje zvýšit o poměrnou část odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se společník podílí na zisku veřejné obchodní společnosti.
2. U poplatníka, který je komplementářem komanditní společnosti, lze odpočet na podporu výzkumu a vývoje zvýšit o poměrnou část odpočtu na podporu výzkumu a vývoje. Tento poměr odpovídá poměru, kterým se komplementář podílí na zisku komanditní společnosti.

§ 34e Závazné posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu

1. Správce daně vydá na žádost poplatníka rozhodnutí o závazném posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu.
2. Předmětem závazného posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu je určení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu pro účely odpočtu na podporu výzkumu a vývoje.
3. V žádosti o vydání rozhodnutí o závazném posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu poplatník uvede
 - a. projekt výzkumu a vývoje,
 - b. výčet činností, které poplatník považuje za činnosti prováděné při realizaci projektů výzkumu a vývoje spolu s odůvodněním, proč poplatník tyto činnosti považuje za činnosti prováděné při realizaci projektů výzkumu a vývoje,
 - c. výčet výdajů na činnosti, které poplatník považuje za činnosti prováděné při realizaci projektů výzkumu a vývoje,
 - d. výčet činností, u kterých má poplatník pochybnosti, zda výdaje na tyto činnosti vynaložené jsou výdaji na výzkum a vývoj zahrnované do odpočtu spolu s uvedením těchto pochybností,
 - e. způsob rozdělení jednotlivých výdajů vynaložených jak na realizaci projektů výzkumu a vývoje, tak na ostatní činnosti, a použitá kritéria rozdělení,
 - f. období, kterého se má rozhodnutí o závazném posouzení týkat,
 - g. návrh výroku rozhodnutí o závazném posouzení.
4. Je-li rozhodnutí o závazném posouzení výdajů vynaložených na výzkum a vývoj zahrnovaných do odpočtu doručeno poplatníkovi po uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání za období, kterého se má rozhodnutí o závazném posouzení týkat, může poplatník odečíst odpočet na podporu výzkumu a vývoje v dodatečném daňovém přiznání.

Plné znění metodického pokynu D-288² MFČR k jednotnému postupu při uplatňování ustanovení 34 odst. 4 a 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Projekt výzkumu a vývoje

Projektem výzkumu a vývoje (dále jen „projekt“) se rozumí souhrnný dokument, ve kterém poplatník vymezí pro účely uplatnění odpočtu před zahájením řešení projektu svou činnost ve výzkumu a vývoji. Projekt obsahuje zejména:

1. základní identifikační údaje o poplatníkovi, kterými jsou obchodní firma nebo název poplatníka, jeho sídlo a identifikační číslo, bylo-li přiděleno, popřípadě jméno a příjmení poplatníka, je-li poplatník fyzickou osobou, místo jeho trvalého pobytu a místo podnikání,
2. cíle projektu, které jsou dosažitelné v době řešení projektu a vyhodnitelné po jeho ukončení,
3. dobu řešení projektu (datum zahájení a datum ukončení řešení projektu),
4. předpokládané celkové výdaje (náklady) na řešení projektu a předpokládané výdaje (náklady) v jednotlivých letech řešení projektu,
5. jména a příjmení osob, které budou odborně zajišťovat řešení projektu s uvedením jejich kvalifikace a formy pracovněprávního vztahu k poplatníkovi,
6. způsob kontroly a hodnocení postupu řešení projektu a dosažených výsledků,
7. datum, místo, jméno a příjmení odpovědné osoby, která projekt schválila před zahájením jeho řešení; odpovědnou osobou se rozumí poplatník, je-li fyzickou osobou, nebo osoba, která je statutárním orgánem poplatníka nebo jeho členem.“.

Z důvodu zajištění dostatku důkazního materiálu na straně daňového subjektu musí být projekt zpracován v písemné podobě.

Vymezení výzkumu a vývoje

Základní vymezení pojmů výzkum a vývoj navazuje na ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) až c) zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění zákona č.110/2009 Sb. Výzkumem se rozumí základní výzkum nebo aplikovaný výzkum a vývojem se rozumí experimentální vývoj, přičemž

1. **základní výzkum** je teoretická nebo experimentální práce prováděná zejména za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi;
2. **aplikovaný výzkum** je teoretická a experimentální práce zaměřená na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb;
3. **experimentální vývoj** je získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností pro návrh nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb.

Základním kritériem pro odlišení výzkumu a vývoje od ostatních (příbuzných) činností je přítomnost ocenitelného prvku novosti a vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty. Pro jejich posouzení se použijí tato doplňující (pomocná) kritéria:

- stanovené cíle projektu (jejich dosažitelnost a vyhodnitelnost po ukončení projektu)
- prvek novosti nebo novátorství (v rámci možných informací, které může mít poplatník k dispozici v dané době)
- hledání předtím neodhalených jevů, struktur nebo vztahů
- aplikace poznatků nebo techniky novým způsobem

² <http://www.d288.cz/>

- výsledkem má být nové, hlubší chápání jevů, vztahů, principů s významem širším než pro jednoho poplatníka
- očekávaný přínos, t.j. patent, licence, chráněný vzor apod.
- kvalifikace pracovníků zařazených do projektu
- používané metody
- souvislost s větším celkem (např. s programem, s činností podniku)
- míra obecnosti předpokládaných výsledků
- souvislost projektu s jinou vědeckotechnickou činností.

Poplatník není povinen splnit zároveň všechna z uvedených doplňujících kritérií pro to, aby jeho aktivity bylo možno označit za výzkum a vývoj.

Přítomnost ocenitelného prvku novosti a požadavek na vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty jsou u [projektu výzkumu a vývoje](#) zachovány i v případě, že cíl projektu nebo jeho část je již známa jiným subjektům a daňový subjekt řešící projekt výzkumu a vývoje prokáže, že je pro něj věcně či ekonomicky nedostupný nebo nepoužitelný z jiného věcného či ekonomického důvodu nebo v době řešení projektu neměl o jeho existenci informace.

Činnosti prováděné poplatníkem při realizaci projektů, které lze zahrnout mezi činnosti výzkumu a vývoje pro účely odpočtu od základu daně z příjmu

- a. experimentální či teoretické práce prováděné s cílem získat znalosti o základech či podstatě pozorovaných jevů, vysvětlení jejich příčin a možných dopadů při využití získaných poznatků, nebo s cílem získání nových poznatků zaměřených na využití v nových výrobcích, technologiích nebo službách,
- b. systematické tvůrčí využití poznatků [výzkumu](#) nebo jiných námětů k navržení nebo zavedení nových či zlepšených technologií, systémů nebo k produkci nových či zlepšených materiálů, výrobků nebo zařízení,
- c. výrobu funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části, kde prototypem se rozumí původní model zahrnující veškeré technické a výkonové charakteristiky nového výrobku nebo jeho skupin, nebo první vyrobené kusy nového výrobku, pokud je prvořadým cílem ověření navrženého řešení nebo jeho další vylepšení; hranicí je ukončení nezbytné modifikace prototypu a úspěšné dokončení zkoušek,
- d. ověření prototypu, poloprovozních nebo předváděcích zařízení,
- e. projekční či konstrukční práce, výpočty nebo návrhy technologií sloužící k [vývoji](#) nebo inovaci výrobků nebo výrobních procesů,
- f. zkoušky nových nebo inovovaných výrobků nebo jejich skupin, které jsou výsledkem výzkumu a vývoje, sloužící k ověření jejich funkcí a provozních vlastností a získání potřebných certifikací opravňujících tyto výrobky k provozu; certifikací se rozumí odborné ověření nebo posouzení či zkoušky výsledků [projektu](#) prováděné k tomu oprávněnými institucemi či úřady nebo zajištění jejich právní ochrany podle zvláštních právních předpisů³.
- g. zkušební provozy a zkušební výrobu, pokud jsou prováděny za účelem vyhodnocení hypotéz, sestavení vzorce a specifikací nového výrobku, projektování zařízení pro nové procesy a postupy, technické specifikace a provozní charakteristiky nezbytné pro koncepci, vývoj a výrobu nových výrobků a procesů,

³ Například zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků, ve znění zákona č. 116/2000 Sb., zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění zákona č. 116/2000 Sb., zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat, zákon č. 207/2000 Sb. o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrudám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrudách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochraně práv k odrudám), ve znění pozdějších předpisů.

- h. koncepční nebo metodické práce, kterými se rozumí rozvoj nových nebo podstatně modifikovaných průzkumů a statistických systémů, vývoj nových metodik šetření, vyvíjení nových nebo podstatně zdokonalených metod zkoušení, studie proveditelnosti projektu, příprava původní zprávy o výsledcích projektu,
- i. vývoj softwaru založený na tvůrčím využití poznatků výzkumu, pokud je cílem projektu systematické vyjasnění vědecké nebo technické nejistoty, zejména vývoj operačních systémů, programovacích jazyků, řízení dat, komunikačního softwaru, vývoj internetové technologie, výzkum metod projektování, vývoje, používání nebo údržby softwaru, vývoj nových softwarových technologií, vývoj nových pouček a algoritmů v oblasti teoretické počítačové vědy,
- j. zdravotnický a farmaceutický výzkum a vývoj včetně klinických zkoušek léků, vakcín nebo léčebných metod, avšak pouze do udělení povolení k výrobě,
- k. činnosti v oblasti šlechtitelství prováděné do fáze uznání (registrace) odrůdy, včetně vyhodnocování užitných vlastností prováděné při registračním řízení,
- l. výzkum a vývoj v oblasti služeb, kterým je například výzkum a vývoj rizikových modelů, výzkum a vývoj vedoucí k novým nebo podstatně zdokonaleným službám, vývoj nových metod a nástrojů průzkumu,
- m. sběr údajů, jejich zpracování a interpretace, studie záměrů politiky národní, regionální nebo místní a podnikatelské záměry podniků; tyto činnosti lze zahrnout pouze, jde-li o úpravu stávajících nebo vytváření nových metodik s ocenitelným prvkem novosti.

Činnosti, které nelze zahrnout mezi činnosti výzkumu a vývoje pro účely odpočtu od základu daně z příjmů

vzdělávání a výcvik pracovníků na univerzitách a institucích pro vyšší a pomaturitní vzdělávání,

- a. příbuzné vědeckotechnické činnosti, kterými jsou zejména informační služby jako shromažďování, kódování, klasifikace, zaznamenávání, rozšiřování, překládání, analyzování, vyhodnocování prováděné vědeckotechnickými pracovníky, bibliografickou, informační, poradenskou či patentovou službou, nebo vědeckou konferencí, sběr údajů či pozorování rutinního charakteru, jakož i zpracování těchto údajů, například geologický, meteorologický průzkum, astronomická pozorování, sčítání lidu, průzkum trhu, udržování národních standardů, kalibraci a analýzu materiálů, výrobků, procesů, půd, ovzduší; výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu,
- b. studie proveditelnosti, specializovanou zdravotní péči, rutinní zkoumání a používání lékařských znalostí; výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu,
- c. administrativní a právní úkony spojené s patentovou a licenční činností; studie záměrů politiky či podnikatelské činnosti, udržování národních standardů, kalibrace druhotných standardů; výjimkou jsou činnosti prováděné výlučně pro účely projektu,
- d. standardní vývoj softwaru a počítačová údržba, kterými jsou zejména implementace (ladění a úpravy) existujícího systému v podmínkách zákazníka, přidání uživatelské funkčnosti k aplikačním programům, řešení technických problémů, údržba softwaru, podpora nebo úprava existujících systémů, předvádění nebo překlady počítačových jazyků, příprava uživatelské dokumentace,
- e. administrativa a ostatní podpůrné činnosti, zejména činnost centrálních oddělení poplatníka, např. činnost oddělení finančních a personálních, manažerské činnosti, přeprava, skladování, úklid, opravy, údržba a bezpečnost,
- f. běžné použití lékařských znalostí, veškerou lékařskou péči, není-li spojena přímo s projektem,
- g. udržovací šlechtění,
- h. stálé analýzy,
- i. činnosti inovačního charakteru, které nezahrnují ocenitelný prvek novosti, zejména výzkum trhu, nastartování výroby využitelné pro všechny průmyslové situace, vybavení nástroji, úprava návrhu pro výrobní proces, získání technologie (hmotné i nehmotné), provozní inženýrství, marketing nových nebo zdokonalených výrobků, výroba ukázkových modelů, provádění zkoušek pro uživatele, průmyslová

výroba, předvýrobní příprava, distribuce zboží a služeb a příbuzné technické služby v rámci činností inovačního charakteru.

Výdaje vynaložené při realizaci projektů

Poplatník je povinen vést o výdajích (nákladech), u kterých aplikuje ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona oddělenou evidenci v členění na jednotlivé [projekty](#) a jednotlivé účetní případy.

Tato evidence musí splňovat požadavek přehlednosti a prokazatelnosti oprávněnosti použití ustanovení § 34 odst. 4 a 5 zákona s tím, že důkazní břemeno je na poplatníkovi.

Za [výdaje](#) (náklady) vynaložené na realizaci projektů lze pro účely § 34 odst. 4 zákona považovat:

- a. osobní výdaje (náklady) na výzkumné a vývojové zaměstnance, akademické pracovníky, techniky a pomocný personál poplatníka, včetně zaměstnanců administrativních nebo dělnických profesí podílejících se na řešení projektu, a jim odpovídající výdaje (náklady) na povinné zákonné odvody⁴; do osobních výdajů (nákladů) lze započítat:
 1. mzdy nebo platy zaměstnanců přijatých podle pracovní smlouvy výhradně na řešení projektu,
 2. příslušnou část mezd nebo platů zaměstnanců, odpovídající jejich úvazku na řešení projektu nebo se na projektu podílejících⁵,
 3. zvýšení pohyblivé částky mzdy nebo platu zaměstnanců, kteří se na řešení projektu podílejí,
 4. odměny poskytované na základě dohody o pracovní činnosti, dohody o provedení práce nebo obdobné dohody podle zahraničních právních předpisů, uzavřených v přímé souvislosti s řešením projektu;
- b. odpisy (nebo jejich část) hmotného movitého majetku a nehmotného majetku (s výjimkou uvedenou v bodě 7 tohoto pokynu), používaného v přímé souvislosti s řešením projektu podle § 26 až 32a zákona včetně účetních odpisů podle § 24 odst. 2 písm. v) zákona,
- c. další provozní výdaje (náklady), vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu, například výdaje (náklady) na materiál, zásoby a drobný hmotný a nehmotný majetek, výdaje na knihy a časopisy, na elektrickou energii, teplo, plyn, telekomunikační poplatky a vodné a stočné, vedené v oddělené evidenci v souladu se zákonem,
- d. úplata (nebo její část) u finančního leasingu hmotného movitého majetku, která souvisí s realizací projektu výzkumu a vývoje,
- e. cestovní náhrady poskytované zaměstnavatelem zaměstnancům v oblasti vývoje a výzkumu v souladu se zvláštním právním předpisem⁶, pouze pokud vzniknou v přímé souvislosti s řešením projektu.

Za náklad vynaložený na realizaci projektů nelze pro účely § 34 odst. 4 zákona považovat zůstatkovou cenu vyřazeného majetku.

Období uplatnění výdajů (nákladů) na výzkum a vývoj

Za „výdaje (náklady) vynaložené v daném zdaňovacím období nebo v období, za které se podává daňové přiznání“ jsou pro účely [odpočtu od základu daně](#) považovány výdaje (náklady) u poplatníků, kteří vedou účetnictví, zaúčtované podle zvláštního právního předpisu⁷, při respektování časové a věcné souvislosti a jsou současně daňově uznatelné v daném zdaňovacím období nebo v období, za které se podává [daňové přiznání](#), nebo u poplatníků, kteří vedou [daňovou evidenci](#), výdaje v ní zahrnuté v daném zdaňovacím období, snižující výsledek hospodaření a současně daňově uznatelné. Tzn., že při pořízení majetku vymezeného v bodě 5 písm. b) tohoto pokynu je možné uplatnit pro stanovení výše odpočtu pouze daňový odpis, a to i z majetku pořízeného před 1. 1. 2005 (i darem), dále je možné uplatnit pouze výdaj (náklad) časově rozlišený a výdaj (náklad), jehož daňová uznatelnost je podmíněna zaplacením, až po jeho zaplacení. Za [náklady](#) vynaložené v daném zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové

⁴ Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Zákoník práce

⁶ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů

⁷ Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

přiznání, jsou považovány i náklady, kterou vstoupí prostřednictvím kapitalizace při úspěšném ukončení projektu do vstupní ceny vyvíjeného majetku.

Příklady výdajů (nákladů), které jsou považovány za vynaložené (zahrnuté) v daném zdaňovacím období nebo v období, za které se podává daňové přiznání

- ve zdaňovacím období nebo v období, za které se podává daňové přiznání, vznikne závazek uhradit jednorázový výdaj (náklad), tento výdaj (náklad), pokud je výdajem (nákladem) daňovým, je možné zohlednit při stanovení odpočtu na výzkum a vývoj,
- při pořízení majetku vymezeného v bodě 5 písm. b) tohoto pokynu je výdajem (nákladem) pro účely odpočtu daňový odpis, a to i u majetku pořízeného do 31. 12. 2004,
- ve zdaňovacím období vznikne závazek uhradit časově rozlišený výdaj, nákladem pro účely odpočtu je časově rozlišený náklad, a to i při uhrazení časově rozlišovaného výdaje do 31. 12. 2004,
- ve zdaňovacím období vznikne závazek uhradit náklad, který se za daňově uznatelný považuje až po zaplacení (např. částky pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění). Pro účely odpočtu je možné tento náklad zohlednit až ve zdaňovacím období, ve kterém je zaplacen (viz § 23 zákona).

Odpočet nelze uplatnit na služby a nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

Na které náklady výzkumu a vývoje nelze odpočet uplatnit? Lze uplatnit náklady vynaložené za externí služby? Lze zahrnout do odčitatelné položky pořízené nehmotné výsledky výzkumu a vývoje?

- a. Odpočet od základu daně nelze uplatnit podle ustanovení § 34b odst. 2 písm. b) zákona k výdajům (nákladům) na služby obecně, lze ho však uplatnit na výdaje (náklady) na spotřebované nákupy vynaložené v přímé souvislosti s řešením projektu (např. na elektrickou energii, teplo, plyn, telekomunikační poplatky a vodné a stočné) a na úplaty u finančního leasingu hmotného movitého majetku, které souvisí s realizací [projektu výzkumu a vývoje](#).

Odpočet nelze uplatnit na výdaje na činnosti, které jsou uvedené v bodě 3. tohoto pokynu, pokud poplatník činnosti sám neprovádí při realizaci projektu výzkumu a vývoje, ale pořizuje je od jiné osoby jako službu (např. testování léků či ověřování prototypu), s výjimkou osoby, která je veřejnou vysokou školou nebo výzkumnou organizací vymezenou v zákoně upravujícím podporu výzkumu a vývoje (zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovaci) pro účely poskytování podpory.

Odpočet také nelze uplatnit na prvotní náklady vynaložené za externí služby, tj. výkony od jiných jednotek, zejména náklady na nájemné, reprezentaci, konzultace, poradenství a informační servis, externí vzdělávání, účast na konferencích včetně cestovného apod. Dále nelze odpočet uplatnit na výdaje na administrativní a ostatní podpůrné činnosti, např. činnosti finanční, personální, IT, manažerské, na výdaje na opravy, přepravné, ostrahu objektu, a to ať pořizované od jiných osob nebo prováděné vlastními pracovníky, protože se nejedná o výdaje vynaložené poplatníkem a výzkum a vývoj, jehož základním kritériem je přítomnost ocenitelného prvku novosti.

- b. Odpočet nelze uplatnit podle ustanovení § 34b odst. 2 písm. d) zákona na nehmotné výsledky výzkumu a vývoje pořízené od jiných osob, které se posuzují jako nehmotný majetek ve smyslu § 32a zákona, s výjimkou nehmotných výsledků výzkumu a vývoje, pořízených od veřejné vysoké školy nebo výzkumné organizace vymezené v zákoně upravujícím podporu výzkumu a vývoje (zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovaci) pro účely poskytování podpory a současně souvisejících s realizací projektů výzkumu a vývoje poplatníka, který uplatňuje odpočet od základu daně z příjmů.

Výdaje (náklady), na něž byla být jen z části poskytnuta podpora z veřejných zdrojů

Odpočet nelze uplatnit na ty výdaje (náklady) výzkumu a vývoje, na které byla i jen z části poskytnuta podpora z veřejných zdrojů. V případě, že projekty podporované z veřejných zdrojů, např. podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje, jsou v souladu s tímto zákonem financovány podílově, tj. každý jednotlivý náklad související s daným projektem je z určené části financován z veřejných prostředků, je zřejmé, že veškeré takto podpořené náklady projektu je nutné při stanovení odpočtu od daně vyloučit.

Dále je nutné při stanovení odpočtu vyloučit ty jednotlivé výdaje (náklady), které jsou sice zahrnuty v nepodpořených projektech výzkumu a vývoje, ale jsou podpořeny „samostatně“ z veřejných zdrojů, a to ve výši odpovídající tomuto jednotlivému výdaji.

Za veřejné zdroje jsou pro účely zákona považovány prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, z rozpočtů obcí a krajů, státních fondů, z grantů Evropských společenství a z veřejných rozpočtů a jiných peněžních fondů cizího státu.

Na náklady, na které již byla i jen z části poskytnuta podpora z veřejných zdrojů nelze uplatnit odpočet dle § 34 odst. 4 zákona. Pokud však byla poskytnuta podpora k nákladům, které se nevztahují k projektu výzkumu a vývoje (včetně mzdových prostředků nevztahujících se k projektu výzkumu a vývoje) nemá tato veřejná podpora (např. dotace od úřadu práce na úhradu mzdových nákladů, uplatněná sleva na dani podle §35a a §35b zákona o daních z příjmů) vliv na [uplatnění odčitatelné položky](#) dle § 34 odst. 4 a 5.

Souběh odčitatelných položek dle § 34 odst. 1 a 4 zákona

V zákoně není určeno pořadí [položek odčitatelných od základu daně](#). Proto je na rozhodnutí poplatníka, zda uplatní jako první odpočet dle § 34 odst. 1 (odpočet daňové ztráty) nebo odpočet na podporu výzkumu a vývoje anebo odpočet na podporu odborného vzdělávání (s respektováním lhůty stanovené pro možnost odpočtu těchto odpočtů v § 34 odst. 5 zákona).

Období, ve kterém lze odpočet na výzkum a vývoj uplatnit

Pro účely uplatňování odpočtu v následujících třech obdobích (§ 34 odst. 5 zákona) se pro účely lhůty počítají i období, za která se podává daňové přiznání, ale která nejsou obdobími zdaňovacími (dle § 34a odst. 3 zákona se obdobím rozumí jak zdaňovací období, tak i období, které sice není obdobím zdaňovacím, ale podává se za něj daňové přiznání).

Pokud poplatník v období, kdy vznikl nárok na [odpočet](#), t.j. v období, kdy byly výdaje (náklady) na realizaci projektu výzkumu a vývoje vynaloženy, vykáže základ daně z příjmů (ř. 270 daňového přiznání) dostatečně vysoký a odpočet na podporu výzkumu a vývoje neuplatní nebo ho neuplatní v celkové možné výši, nelze tento odpočet nebo jeho část přenášet do dalších období.

Dodatečné daňové přiznání

V případě, kdy poplatník uplatní odpočet a z důvodu následně podaného dodatečného daňového přiznání na nižší daňovou povinnost je uplatněn odpočet nižší, je možné neuplatněnou část odpočtu převést do dalšího období, pokud neuplynula lhůta tří období bezprostředně následujících po zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání, ve kterém nárok na odpočet vznikl.

Přenos neuplatněného odpočtu na právního nástupce

Neuplatněný odpočet může být uplatněn právním nástupcem pouze v případech podle § 23a a 23c zákona, a to nejdéle do lhůty stanovené v § 34 odst. 5 zákona. V ostatních případech není přenos neuplatněného odpočtu povolen.

Výdaje na výzkum a vývoj u zanikající společnosti po rozhodném dni přeměny

Nástupnická společnost s výjimkou případů stanovených v § 23a a 23c zákona nemůže neuplatněný odpočet zanikající společnosti vzniklý před rozhodným dnem přeměny uplatnit. Nástupnická společnost však může uplatnit odpočet k výdajům vynaloženým po rozhodném dni přeměny za všechny společnosti účastníci se přeměny, které zanikají bez likvidace.

Výše odpočtu od základu daně

Podle ustanovení § 34a odst. 1 písm. a) a b) zákona může poplatník [uplatnit odpočet](#) ve výši 100 % nebo 110 % výdajů (nákladů) vynaložených v období na realizaci projektu výzkumu a vývoje a zahrnovaných do odpočtu:

- a. 100 % výdajů (nákladů) může poplatník do [odpočtu](#) zahrnout v případě, kdy celkové výdaje (náklady) vynaložené na výzkum a vývoj a zahrnované do odpočtu v období, za které je uplatňován odpočet,

nepřevýší celkové výdaje (náklady) zahrnované do odpočtu, které poplatník vynaložil na výzkum a vývoj v minulém období (v rozhodné době),

- b. 110 % výdajů (nákladů) může poplatník do odpočtu zahrnout k přírůstku výdajů (nákladů) vynaložených na realizaci výzkumu a vývoje v období, za které je uplatňován odpočet, ve srovnání s celkovými výdaji (náklady) zahrnovanými do odpočtu vynaloženými v předcházejícím srovnatelném období (v rozhodné době).

Příklad: Poplatník ve zdaňovacím období 2014 vynaložil celkové výdaje (náklady) na realizaci všech projektů výzkumu a vývoje zahrnované do odpočtu ve výši 1 000 000 Kč. Ve zdaňovacím období 2015 vynaložil celkové výdaje (náklady) na realizaci všech projektů výzkumu a vývoje zahrnované do odpočtu

- a. ve výši 800 000 Kč, do odpočtu ve zdaňovacím období 2015 je možné zahrnout 800 000 Kč (tj. 100 % těchto výdajů (nákladů)),
- b. ve výši 1 200 000 Kč, do odpočtu ve zdaňovacím období 2015 je možné zahrnout 1 220 000 Kč (tj. 100 % z 1 000 000 Kč + 110 % z 200 000 Kč).

Z důvodu porovnatelnosti je nutné srovnávat stejně dlouhá období. Pokud je obdobím, za které poplatník uplatňuje odpočet od základu daně z příjmů, zdaňovací období v délce 12 měsíců (např. od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015), bude rozhodnou dobou období 12 měsíců (od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014), i kdyby bylo zdaňovací období předcházející zdaňovací období roku 2015 delší než 12 měsíců (např. od 1. 11. 2013 do 31. 12. 2014) nebo kratší (např. v souvislosti s přeměnou apod.).

P3. Výstupy ČSÚ za oblast statistik vědy, technologií a inovací

Webové stránky:

Výzkum a vývoj

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_vyzkumu_a_vyvoje

Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj

<https://www.czso.cz/csu/czso/statni-rozpocetove-vydaje-na-vyzkum-a-vyvoj>

Nepřímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v podnikatelském sektoru

<https://www.czso.cz/csu/czso/neprima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje>

Specialisté ve vědě a technice

<https://www.czso.cz/csu/czso/specialiste-v-oblasti-vedy-a-techniky-a-jejich-mzdy>

Studenti a absolventi terciárního stupně vzdělávání

<https://www.czso.cz/csu/czso/osoby-s-terciarnim-vzdelanim-studenti-a-absolventi-vysokych-skol>

Inovace

https://www.czso.cz/csu/czso/statistika_inovaci

Patenty

https://www.czso.cz/csu/czso/patentova_statistika

Licence

<https://www.czso.cz/csu/czso/licence>

High-tech technologie

https://www.czso.cz/csu/czso/vyspele_technologie

Publikace:

Publikace ČSÚ jsou volně dostupné na příslušných odkazech, nebo si je lze zakoupit v prodejně ČSÚ či prostřednictvím adresy: objednavky@czso.cz

Ukazatele výzkumu a vývoje – 2015; Kód 211002-16

<https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2015>

Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice – 2015; Kód: 211001-16

<https://www.czso.cz/csu/czso/prima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-v-ceske-republice-2015>

Nepřímá veřejná podpora výzkumu a vývoje v České republice – 2014; Kód: 211003-16

<https://www.czso.cz/csu/czso/neprima-verejna-podpora-vyzkumu-a-vyvoje-v-ceske-republice-2014>

Licence na předměty průmyslového vlastnictví - 2015; Kód: 213002-16

<https://www.czso.cz/csu/czso/licence-na-predmety-prumysloveho-vlastnictvi>

Statistická ročenka vědy, technologií a inovací, kód 1005-10

<https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-vedy-technologie-a-inovaci-n-nx4l4dq0xz>

Ostatní publikace obsahující kapitoly z oblasti VTI:

Statistická ročenka České republiky 2016 - Kapitola 22. Věda, výzkum a inovace; Kód: 320198-16

<https://www.czso.cz/csu/czso/22-veda-vyzkum-a-inovace>

Krajské ročenky - Kapitola 19. Věda a výzkum

<https://www.czso.cz/csu/czso/krajske-rocenky#10a>

Zaostřeno na ženy a muže 2016 - Kapitola 8. Věda a technologie; Kód: 300002-16

<https://www.czso.cz/csu/czso/8-veda-a-technologie-cusw7ow7rr>

Statistika & My – měsíčník Českého statistického úřadu

Analýzy z oblasti vědy a výzkumu: <http://www.statistikaamy.cz/category/analyzy/veda-a-vyzkum/>

P4. Přehled daňové podpory VaV v zemích OECD

Main features of R&D tax incentives in selected OECD, EU and partner economies, 2016

Expenditure-based R&D tax incentives			
Tax relief redeemable against CIT			Tax relief redeemable against PWHT or SSCs
R&D tax credit		R&D tax allowance	
Volume	Incremental/hybrid		
<i>Taxable:</i> Australia, Canada, Chile, United Kingdom (large firms) <i>Non-taxable:</i> Austria, Belgium (incompatible with allowance), Denmark (deficit only), France, Hungary, Iceland, Ireland, Japan (volume and special R&D), Korea (investment), New Zealand (deficit only), Norway	<i>Taxable:</i> United States (credit on fixed, indexed base and incremental for simplified credit) <i>Non-taxable:</i> Italy (Legge di Stabilità 2015, 2017), Japan (incremental and high R&D intensity), Korea, Portugal, Spain	<i>Non-taxable:</i> Belgium, Brazil, China, Czech Republic (hybrid), Greece, Hungary, Latvia, Lithuania, Poland (R&D tax allowance, deduction for R&D Centres), Romania, Russian Federation, Slovak Republic (hybrid and volume-based), Slovenia, South Africa, Turkey (hybrid), United Kingdom (SMEs)	<i>Taxable:</i> Belgium, France, Hungary, Netherlands (merged with RDA scheme for non-labour related R&D expenditure), Russian Federation, Spain, Sweden, Turkey
Treatment of unused claims			
Refund option			
Australia (SMEs), Austria, Belgium (after five years), Canada (SMEs), Denmark, France, Iceland, Ireland, New Zealand, Norway, United Kingdom (large companies)	Italy, Spain (reduced, payable credit optional), United States (payroll tax offset for certain start-ups)	United Kingdom (SMEs)	<i>Automatic refund through wage system (limited to PWHT and SSC liability)</i>
Carry-forward option			
Australia, Belgium, Canada, Chile, France, Hungary, Ireland, United Kingdom	Korea, Portugal, Spain (unreduced, non-payable credit), United States	Belgium, China, Czech Republic, Greece, Latvia, Lithuania, Poland, Romania, Russian Federation, Slovak Republic, Slovenia, South Africa, Turkey, United Kingdom	<i>Not applicable</i>
Preferential tax incentive provisions or more favourable terms			
SMEs			
Australia, Canada, France, Japan (volume), Norway	Korea, Portugal (start-ups), United States (qualified small business, certain start-ups)	Poland (R&D tax allowance), United Kingdom (SMEs)	Belgium (young innovative firms), France (JEI/JEU), Netherlands (start-ups), Spain (innovative SMEs)
Collaboration			
France	Iceland, Japan	Hungary	Belgium
Limitation of R&D tax relief			
Threshold-dependent credit rates			
Canada (CCPCs), France			Netherlands, Russian Federation
Ceilings on amount of eligible R&D expenditure or value of R&D tax relief			
<i>R&D expenditure:</i> Australia, Austria (subcontracted R&D), Chile, Denmark, France, (subcontracted R&D), Iceland, Ireland (subcontracted R&D), Norway <i>R&D tax relief:</i> Hungary, Japan (volume and special R&D), New Zealand (deficit only)	<i>R&D expenditure:</i> Portugal (incremental tax offset) <i>R&D tax relief:</i> Italy, Japan (incremental and high R&D intensity), Korea (large firms), Spain, United States	<i>Subcontracted R&D expenditure:</i> China, Turkey <i>R&D tax relief:</i> Hungary (R&D collaboration), United Kingdom (SMEs) <i>R&D expenditure and tax relief:</i> Slovak Republic (volume-based tax allowance)	Belgium, France, Netherlands, Hungary, Russian Federation, Spain, Sweden, Turkey
Accelerated depreciation provisions for R&D capital			
Belgium, Brazil, Chile, China, Denmark, France, Ireland, Israel (non R&D specific), Lithuania, Poland, Romania, Russian Federation, Spain, United Kingdom			
No expenditure-based R&D tax incentives			
Bulgaria, Cyprus, Estonia, Finland, Germany, Luxembourg, Mexico, Switzerland			

Notes: Croatia and Malta offer tax relief for business R&D in 2016. Romania announced to introduce a payroll withholding tax remission for R&D personnel from abroad working temporary in Romania (seconded). No further details available.

Source: OECD, R&D Tax Incentive Indicators, <http://oe.cd/rdntax>, February 2017.

